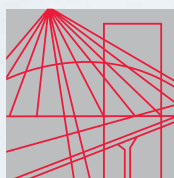

Inżynier budownictwa

MIESIĘCZNIK ■ NR 1(22) ■ STYCZEŃ 2006

PL ISSN 1732-3428

**Rzeczoznawca
budowlany
przed sądem**

FIDIC a przetargi budowlane ■ Wyceny prac projektowych

Międzynarodowe Targi Maszyn, Narzędzi
i Sprzętu Budowlanego

bumasz

24-27.01.2006
Poznań

2006

budma

Międzynarodowe Targi Budownictwa

**Wszystko, aby
BUDOWAĆ NOWOCZEŚNIE
I BEZPIECZNIE**

**DZIEŃ INŻYNIERA BUDOWNICTWA
„Budownictwo zrównoważone”**

organizatorzy: Polska Izba Inżynierów Budownictwa i MTP

24 stycznia 2006, godz. 10.30, pawilon 11

organizator:

Międzynarodowe Targi Poznańskie sp. z o.o.

tel. 61/ 869 2190, 869 2384, 869 2687, 869 2285

fax 61/ 869 2957

e-mail: budma@mtp.pl; bumasz@mtp.pl

**www.budma.pl
www.bumasz.pl**

Coś się kończy, coś się zaczyna. Cezura Nowego Roku nawet jeśli faktycznie nic nie zmienia, to, symbolicznie przynajmniej, widzimy ją jako granicę czasu, który się skończył, jest już historią, a tego który się zaczyna, jest perspektywą, a przede wszystkim nadzieją – na Dobry Czas.

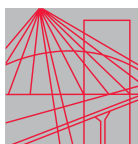
Dla każdego z nas znaczy to co innego – w szczegółach – jednak wspólny wątek pozostaje ten sam: zdrowie, pomyślność najbliższych, bezpieczeństwo materialne. Myślę sobie, że również dobra kondycja naszego kraju ze wskazaniem na obszar budownictwa – w gronie członków samorządu zawodowego inżynierów tego sektora gospodarki, także jest wspólną naszą nadzieją i życzeniem.

Wydaje się, że przynajmniej na częściowe jego spełnienie mamy obecnie sporo przesłanek. Nowy Prezydent w orędziu wygłoszonym przed Zgromadzeniem Narodowym stwierdził: „...daleko niewystarczający stan budownictwa mieszkaniowego godzący w rodziny, ich rozwój, groźna dla małych i średnich przedsiębiorstw niepewność obrotu, fatalny stan dróg, wieloletnia niezdolność do budowy autostrad – to fakty, których nie da się podważyć, nie da się im zaprzeczyć”. Zasadniczo różny od poprzedniego, nowy rząd zadeklarował szczególną uwagę dla budownictwa, które znalazło się wśród najważniejszych zadań jakie przedstawił w swoim programie.

Paroles, paroles, paroles – ile już tych słów było – powie sceptyk. Prawda, że wiele – ale nie ma innej metody. Trzeba powiedzieć, rzecz w tym aby dotrzymać.

Barbara Mikulicz-Traczyk
redaktor naczelna

P O L S K A
I Z B A
I N Ż Y N I E R Ó W
B U D O W N I C T W A

RADA PROGRAMOWA

Przewodniczący

- Zbysław Kałkowski

Członkowie:

- Andrzej Orczykowski – Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa
- Tadeusz Malinowski – Stowarzyszenie Elektryków Polskich
- Bogdan Mizieleński – Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
- Ksawery Krassowski – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
- Jacek Skarzewski – Związek Mostowców RP
- Tadeusz Sieradz – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych
- Włodzimierz Cichy – Polski Komitet Geotechniki
- Stanisław Szafran – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
- Jerzy Gumiński – Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych

WYDAWCA

Wydawnictwo PIIB Sp. z o.o.
00-924 Warszawa
ul. Kopernika 36/40, lok. 110
tel./faks (0-22) 826 31 14
www.piib.org.pl

e-mail: biuro@inzynier.waw.pl

Prezes Zarządu: Jaromir Kuśmider

Redaktor Naczelna: Barbara Mikulicz-Traczyk

Sekretarz Redakcji: Aleksandra Lemańska

Redaktor: Krystyna Wiśniewska

Korekta: Jolanta Bugaj

Redaktor techniczny: Tomasz Kuc

Druk: Elanders Polska

Biuro Reklamy:

(0-22) 826 31 19, 826 31 96, 826 31 89,

e-mail: reklama@inzynier.waw.pl

Nakład: 99 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo do adjustacji tekstów i zmiany tytułów. Przedruki i wykorzystanie opublikowanych materiałów może odbywać się za zgodą redakcji. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam.

Publikowane w IB artykuły prezentują stanowiska, opinie i poglądy ich Autorów.

Inżynier budownictwa

NR 1 STYCZEŃ 2006

Na okładce: Warszawski Financial Center
– widok od ul. Marijskiej/Panska
(fot. Tomasz Zagórski)

S P I S T R E Ś C I

ZAWÓD INŻYNIER

4 Nowe Kierownictwo Ministerstwa Transportu i Budownictwa oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad

Prezentujemy osoby, które objęły kluczowe stanowiska w nowo powołanym ministerstwie oraz w agencji, która jest zarządcą dróg krajowych i współpracowniczą w realizacji polityki transportowej naszego kraju.

6 Zasady prowadzenia przetargów budowlanych

Artykuł porusza ważne momenty w procedurze przeprowadzania przetargów budowlanych. Odnosi je do regulacji zawartych w prawie zamówień publicznych oraz wzorach FIDIC.

ADAM HEINE, BOGDAN ROGULSKI

9 Rzeczoznawca budowlany w świetle Kodeksu karnego

Posiadanie statusu rzeczoznawcy budowlanego nobilituje, ale również jest ogromnym zobowiązaniem. Przede wszystkim do zawodowego profesjonalizmu. Jego brak może rodzić bardzo poważne konsekwencje.

ADAM PRUSS

14 Jakim wymaganiom powinien odpowiadać projekt i wykonanie obiektu budowlanego

Pyta zdesperowany inwestor – czy rzeczywiście pojęcie „sztuka budowlana” jest czysto wirtualne, czy warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych, mimo iż oparte na Polskich Normach, nie stanowią prawie żadnego punktu odniesienia w stosunku do poprawności wykonanych prac.

WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI

18 Kalendarium

Po miesięcznej przerwie drukujemy istotne dla inżynierów budownictwa akty prawne i wskazujemy na najważniejsze regulacje.

22 Umowy o roboty budowlane

Ogromne ryzyko niesie ze sobą źle zawarta umowa o roboty budowlane. Dobrze jeśli inwestycja realizowana jest bez przeszkód (ile takich jest?), kłopot i to dla obu stron, zaczyna się w momencie gdy na budowie pojawiają się jakiegokolwiek problemy.

SŁAWOMIR ŻURAWSKI

27 Wyceny prac projektowych według nowych zasad

Określanie cen za prace projektowe stało się problemem, który szczególnie nasilił się po wdrożeniu przepisów dotyczących zamówień publicznych.

KAZIMIERZ STAŚKIEWICZ

NORMY TECHNOLOGIE MATERIAŁY

31 Realizacja inwestycji drogowych i mostowych – droga przez mękę

Trudno inaczej nazwać ciąg działań i brak na nich reakcji, próśb i odmów, zestaw ewidentnych „niedoróbek” prawnych, a wszystko to w obszarze kluczowym dla gospodarki – infrastruktury drogowej i mostowej.

HENRYK ZOBEL

SPROSTOWANIE: W numerze grudniowym IB w artykule na str. 3 powinno być: Pan Stanisław Bach jest członkiem Lubuskiej Okręgowej Komisji Rewizyjnej w Gorzowie, a Pani Ewa Burnos – Lubuskiej Okręgowej Komisji Rewizyjnej w Zielonej Górze; członkiem Śląskiej Okręgowej Komisji Rewizyjnej jest Pan Marek Karnowski. Zainteresowanych za błąd redakcja przeprasza.

Nowe kierownictwo

Ministerstwa Transportu i Budownictwa

JERZY POLACZEK
*minister transportu
i budownictwa*

Urodził się w 1961 r. w Piekarach Śląskich. Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, ukończył aplikację radcowską w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Katowicach. W 1990 r. został wiceprezydentem Piekar Śląskich. Funkcję wiceprezydenta pełnił do roku 1998, wówczas z racji uzyskania mandatu poselskiego zrezygnował ze stanowiska. W Sejmie poprzedniej kadencji pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Komisji Infrastruktury oraz przewodniczącego Podkomisji ds. Gospodarki Przestrzennej i Mieszaniowej. Poseł na Sejm III i IV kadencji. ■

EUGENIUSZ WRÓBEL
sekretarz stanu

Ukończył Politechnikę Śląską, a w 1980 r. został doktorem nauk technicznych (specjalność informatyka). Obecnie jest adiunktem w Instytucie Informatyki Politechniki Śląskiej. W latach 1990–1995 był Wicewojewodą Katowickim. W latach 1998–1999 oraz 2000–2001 pracował jako doradca Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej. W 2000 r. pełnił funkcję eksperta Sejmowej Komisji Transportu i Łączności. W latach 2003–2005 był doradcą w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. ■

PIOTR STYCZEŃ
*sekretarz stanu ds. budownictwa
pełnomocnik rządu ds. rządowego
programu budownictwa mieszkaniowego*

Ukończył Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego. Od 1992 r. związany zawodowo ze spółdzielczością mieszkaniową. Od 1999 r. prezes zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej „Włókno” w Gorzowie Wlkp. W latach 1998–1999 dyrektor w Pomorskich Kopalniach Żwiru. Posiada licencję zawodową zarządcy nieruchomości. ■

ści, jest wykładowcą z zakresu zarządzania nieruchomościami, a także wdrażania współczesnych metod zarządzania przychodami i kosztami w gospodarce mieszkaniowej. Konsultant ds. opracowywania strategii mieszkalnictwa oraz standardów zawodowych w zakresie zarządzania nieruchomościami. ■

MIROSŁAW CHABEREK
podsekretarz stanu ds. kolejnictwa

W 1973 r. ukończył studia na Wydziale Ekonomiki Transportu Uniwersytetu Gdańskiego. W 1989 r. został doktorem habilitowanym nauk ekonomicznych. Pracował na Uniwersytecie Gdańskim, w Instytucie Ekonomiki Transportu Lądowego. W 1997 r. został profesorem nadzwyczajnym w Uniwersytecie Gdańskim, następnie w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu i w Gdańskiej Wyższej Szkole Humanistycznej. W 2003 r. uzyskał tytuł profesora w dziedzinie nauk ekonomicznych. Od 1995 r. w Polskim Towarzystwie Logistycznym, członek Zarządu Głównego PTL; od 1999 r. w Komitecie Transportu PAN; w latach 2000–2004 w Radzie Naukowej Centrum Naukowo-Technicznego Kolejnictwa w Warszawie. Od 2004 r. wiceprzewodniczący Rady Techniczno-Ekonomicznej przy Prezesie Urzędu Transportu Kolejowego. ■

PIOTR STOMMA
podsekretarz stanu ds. drogownictwa

W 1978 r. ukończył studia na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej. Absolwent Studium Prawa Gospodarczego. Karierę zawodową rozpoczął w 1979 r. w Instytucie Lotnictwa. Zajmował się głównie problematyką budowy dróg i autostrad. Od 1990 r. związany z resortem transportu. W 2000 r. był doradcą Podsekretarza Stanu ds. Transportu w Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej. W latach 2000–2002 pełnił obowiązki dyrektora Departamentu Dróg Publicznych w Ministerstwie Transportu i Gospodarki Morskiej (później Ministerstwie Infrastruktury). Od 2002 r. główny specjalista w Departamencie Kolejnictwa MI. ■

Warszawa, 7 listopada 2005 r.

**Pan
Jerzy POLACZEK
Minister Transportu
i Budownictwa**

Szanowny Panie Ministrze,

z wielką radością i nadzieją przyjęliśmy wiadomość o powołaniu Pana na stanowisko Ministra Transportu i Budownictwa.

Pana działalność jako Przewodniczącego Stałej Podkomisji ds. Budownictwa w IV kadencji Sejmu RP cieszyła się w naszym środowisku wielkim uznaniem.

Widzieliśmy w Panu inicjatora i sojusznika w walce o:

- powołanie resortu budownictwa,
- ład budowlany poprzez spójne i klarowne prawo,
- właściwe miejsce i rangę administracji budowlanej w strukturach władzy państwowej i samorządowej.

Nasza radość wynika z faktu powołania Ministra Transportu i Budownictwa, a więc resortu, który będzie kierował i będzie odpowiedzialny za budownictwo. Radość jest spotęgowana powołaniem właśnie Pana na Urząd Ministra Transportu i Budownictwa.

Nasza nadzieja wynika ze znajomości Pana poglądów na rolę i miejsce budownictwa w państwie i wierzę, że wszystkie Pana zamierzenia zostaną zrealizowane.

Polska Izba Inżynierów Budownictwa, 100-tysięczna organizacja skupiająca osoby sprawujące samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, jest przygotowana i gotowa do podjęcia wszystkich wyzwań, jakie niesie program Rządu RP w obszarze budownictwa.

Deklarujemy wolę współdziałania w realizacji tego programu zarówno w sferze legislacyjnej, administracyjnej, jak i projektowo-wykonawczej.

Gratulując wierzymy, że dla budownictwa nastąpi lepsze czasy.

Z poważaniem

Prof. Zbigniew Grabowski
Prezes Krajowej Rady PIIB

Warszawa, dnia 25 listopada 2005 r.

**MINISTER
TRANSPORTU
I BUDOWNICTWA**
Jerzy Polaczek

**Pan
Zbigniew Grabowski
Prezes
Polskiej Izby Inżynierów
Budownictwa**

Szanowny Panie Prezesie,

serdecznie dziękuję za gratulacje i życzenia w związku z objęciem przeze mnie stanowiska Ministra Transportu i Budownictwa w Rządzie Rzeczypospolitej Polskiej.

Pełnienie tak szaczonej funkcji zobowiązuje mnie do wyjątkowej pracy, która – jak głęboko wierzę – przyczyni się do rozwoju dziedzin, które leżą w kompetencjach kierowanego przeze mnie resortu.

Dziękując za pamięć, proszę przyjąć moje serdeczne pozdrowienia oraz życzenia wszelkiej pomyślności.

Z wyrazami szacunku

ZMIANY W KIEROWNICTWIE GENERALNEJ DYREKCJI DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD

Z dniem 1 stycznia 2006 r. Minister Transportu i Budownictwa powołał dwóch nowych zastępców Dyrektora Generalnego Dróg Krajowych i Autostrad.

TADEUSZ JASTRZĘBSKI

Ukończył studia na Wydziale Elektroniki Politechniki Warszawskiej. Był przedstawicielem Polserwisu w Iraku oraz w Libii. Organizował biura firmy Technoprojekt Vien GmbH w Warszawie. Od sierpnia 2002 r. jest związany z Generalną Dyrekcją Dróg Krajowych i Autostrad – utworzył w niej Biuro Projektów Unijnych, którego następnie został dyrektorem. ■

JACEK BOJAROWICZ

Uzyskał tytuł magistra inżyniera budownictwa drogowego na Politechnice Krakowskiej. W latach 80. był zastępcą dyrektora Rejonu Dróg Publicznych w Jędrzejowie, a następnie w Kielcach. W latach 1990–1998 pełnił obowiązki naczelnego dyrektora Okręgu Dróg Publicznych w Kielcach, a w latach 1999–2001 dyrektora Biura Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Kielcach. Do lipca 2002 r. pełnił obowiązki dyrektora Oddziału Generalnej Dyrekcji Dróg Publicznych w Krakowie, a potem dyrektora Oddziału GDDKiA w Kielcach. ■

Źródło: MTIB

ANNA STREŻYŃSKA podsekretarz stanu ds. łączności

W 1994 r. uzyskała tytuł magistra prawa na Uniwersytecie Warszawskim, ze specjalizacją w zakresie krajowego i europejskiego prawa telekomunikacyjnego i mediów. W latach 1995–1997 w Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów – wicedyrektor departamentu; następnie do 2001 r. doradca kolejnych ministrów łączności i dyrektor departamentu w Ministerstwie Łączności. W latach 2000–2004 dyrektor w Instytucie Badań nad Gospodarką Rynkową. W 2004 r. była założycielem Centrum Studiów Regulacyjnych. Współpracowała przy realizacji projektów finansowanych ze środków UE, zajmowała się doradztwem w sektorze telekomunikacji. ■

Motto: *Celem organizowania czy uczestniczenia w przetargu nie jest zawarcie umowy. Celem jest zawarcie umowy obustronnie korzystnej.*

Zasady prowadzenia przetargów budowlanych (cz. I)

Wstęp

Zmiany ustrojowe, które nastąpiły w Polsce w okresie po 1989 roku, mają swoje odbicie w organizacji budownictwa, które w bardzo krótkim czasie przestawiło się z gospodarki nakazowo-rozdzielczej na gospodarkę wolnorynkową. O ile jednak ten wolny rynek powstawał w innych sektorach gospodarki w dość prosty sposób – poprzez pojawienie się różnych form sprzedaży, poczynając od najprostszych chodnikowo-straganowych, poprzez bazy, niekiedy ogromnych rozmiarów, aż do wielkich hurtowni, super- i hipermarketów oraz luksusowych salonów sprzedaży – o tyle powstanie rynku dla wykonawstwa robót budowlanych wymagało całkiem innej, mniej rzucającej się w oczy formy.

Formą rynku dla wykonawstwa budowlanego są *przetargi budowlane*. Jest to forma sprzedaży, ale przedmiot sprzedaży w chwili zawierania umowy jeszcze nie istnieje – dopiero ma powstać, i to zarówno w przestrzeni, w formie konkretnego obiektu, jak i w czasie – często dość odległym, liczonym w miesiącach lub w latach.

W 1989 roku kadra zajmująca się budownictwem, a zapoznana z zawieraniem umów w drodze przetargów, była nieliczna i składała się niemal wyłącznie z osób uprzednio zatrudnionych na kontraktach zagranicznych i to w tzw. II obszarze płatniczym, gdyż w ramach RWPG transakcje załatwiano w inny sposób. Brakło też odpowiednich regulacji prawnych, poza mało znanymi postanowieniami

Kodeksu cywilnego, gdzie przetrwały elementy przedwojennego ładu gospodarczego. Nie miały one praktycznie żadnego zastosowania, a jeszcze w 1992 roku elita prawników z ówczesnego Ministerstwa Budownictwa wyrażała się lekceważąco o potrzebie zawierania umów cywilnoprawnych z wykonawcami robót – nie wspominając nawet o przetargach.

Przełom nastąpił dopiero w 1994 roku, gdy w nowej ustawie o zamówieniach publicznych pojawił się zapis, że *skutkiem postępowania ma być zawarcie umowy cywilnoprawnej*. To mało rzucające się w oczy postanowienie ginęło jednak pod masą postanowień dotyczących samego postępowania.

Inaczej sprawy miały się na odcinku inwestycji finansowanych ze środków zagranicznych, w szczególności funduszy pomocowych PHARE i ISPA, oraz banków międzynarodowych, jak Bank Światowy, EBRD i IBRD, które stawiały swoim beneficjentom i kredyt- czy pożyczkobiorcom warunki ujęte w standardowe dokumenty przetargowe lub inne podobne dokumenty. Te warunki odzwierciedlały współczesne praktyki handlowe, obowiązujące w gospodarce rynkowej praktycznie na całym świecie. W przeciwieństwie do ustawy o zamówieniach publicznych we wszystkich takich dokumentach kładziono mniejszy nacisk na procedury, a większy na treść powstających umów.

Zamówienia publiczne

Prawo zamówień publicznych (PZP), wprowadzone w 2004 roku po dzie-

sięciu latach funkcjonowania ustawy o zamówieniach publicznych i licznych jej nowelizacjach, obejmuje zagadnienia wszystkich zamówień publicznych, w tym także zamówienia robót budowlanych oraz usług niematerialnych. Tutaj zajmujemy się problemem przetargów, słusznie uznanych za główną drogę zawierania umów dla budownictwa, byłoby jednak błędem traktowanie PZP jako *prawa przetargowego*, gdyż:

- reguluje ono całokształt nabywania dóbr przez określone podmioty (sektora publicznego) i finansowanych ze środków budżetowych, przy czym wprawdzie zapewnia preferencję dla trybu przetargowego, lecz obejmuje także inne tryby;
- nie reguluje ono postępowań leżących poza tym zakresem, a więc zawieranie umów przez inwestorów prywatnych, które obecnie mają znaczny i rosnący udział w działalności inwestycyjno-budowlanej.

Chroniczna wada PZP tkwi w centralizacji prawa do ostatecznych decyzji w istotnych sprawach zamówień publicznych w jednym urzędzie, który nie jest odpowiedzialny za gospodarcze skutki działań, a w szczególności za koszty i terminy realizacji inwestycji.

Mimo iż PZP poświęca umowom o zamówienia budowlane cały rozdział VI, to ani nie wskazuje na konkretne wzory takich umów, ani na model organizacyjny, na którym mają takie umowy być oparte. Rozpowszechnienie modelu konsultingowego i opartych na nim wzorów FIDIC w zastoso-

waniu do zamówień publicznych wynika jedynie z wymagań funduszy pomocowych UE dla budownictwa, w których jednocześnie znajdują się postanowienia o obowiązku stosowania PZP oraz wzorów FIDIC. W ten sposób, niejako tylnymi drzwiami, model konsultingowy poprzez wzory FIDIC został ze sobą powiązany przynajmniej dla części zamówień publicznych. Dzięki temu straciły podstawę opory przeciw tym wzorom, bazujące na rzekomych sprzecznościach prawnych i rzeczywistej nieznamości tego modelu i tych wzorów. Obowiązkowe połączenie PZP ze wzorami FIDIC potwierdziło konsekwentnie głoszoną przez SIDiR tezę, że nie ma i nigdy nie było żadnych prawnych przeszkód przeciw stosowaniu wzorów FIDIC w Polsce.

Model konsultingowy

Model konsultingowy, rozpowszechniony w budownictwie wolnorynkowym, polega na wydzieleniu strefy usług materialnych, takich jak fizyczne wykonywanie robót budowlanych, od usług niematerialnych, często zwanych także intelektualnymi. Poza tymi dwoma rodzajami usług pozostają usługi finansowe oraz ubezpieczeniowe związane z budownictwem.

Najlepiej ilustruje to schemat zamieszczony obok.

W tym modelu centralną osobą jest **zamawiający**, zwany często – np. w Prawie budowlanym – *inwestorem*. Zakłada się, że budowa ma być realizowana:

- w interesie zamawiającego,
- na jego terenie,
- według jego wymagań,
- w czasie przez niego określonym,
- za jego pieniądze.

Drugą osobą w organizacji budownictwa jest **wykonawca**, powiązany z zamawiającym umową cywilnoprawną. Dla uproszczenia zakładamy, że nawet dla wielkich zamierzeń budowlanych zamawiający zatrudnia bezpośrednio jednego wykonawcę, zwanego też zwykle **generalnym wykonawcą**. Ze względu na specjalizację generalny wykonawca zatrudnia zwykle **podwykonawców** bądź **poddostawców**.

Tylko generalny wykonawca jest podmiotem bezpośredniej umowy z zamawiającym i on na podstawie takiej umowy odpowiada za wykonanie podstawowych czynności, niezbędnych do wykonania robót.

Czynności tych jest wiele, nie wyliczamy ich, gdyż nie one są tematem tego artykułu.

Należy tu zauważyć, że do podstawowych czynności wykonawcy nie należy sporządzenie projektów robót stałych, chyba że zawrze on z zamawiającym *umowę o projektowanie i budowę*.

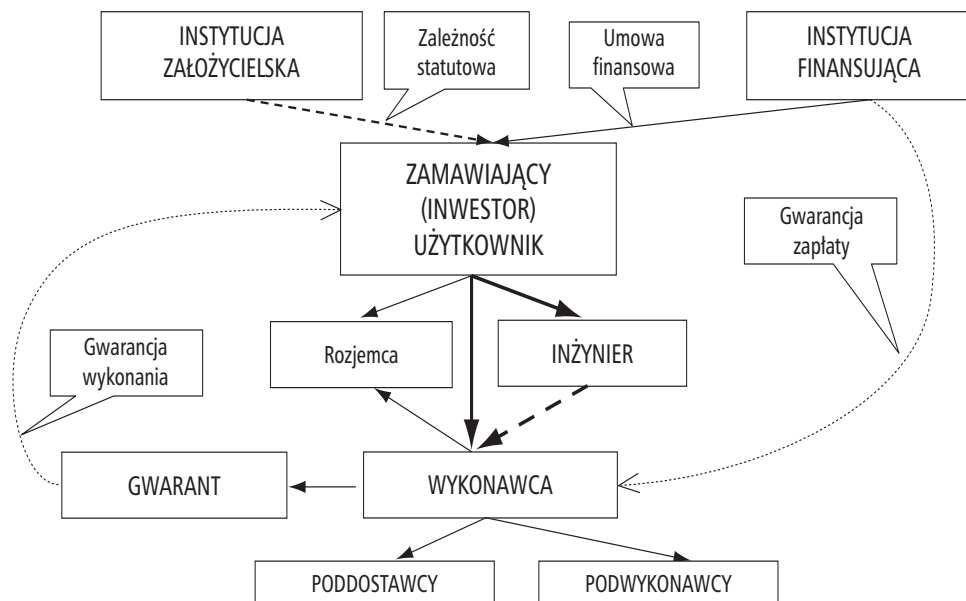
Nie zakłada się, ale i nie wyklucza, że zamawiający posiada wiedzę o sztuce budowlanej potrzebną do samodzielnego rozwiązywania problemów organizacyjnych i technicznych, a nawet do odpowiedniego sprecyzowania własnych wymagań bądź do egzekwowania spełnienia tych wymagań. Mimo to skupianie w jego własnym ręku wszystkich czynności decyzyjnych nie jest racjonalne i w praktyce gospodarki wolnorynkowej spotyka się tylko w gronie inwestorów, którzy prowadzą stałą działalność inwestycyjną, a i to nie u wszystkich. Pozostali posługują się konsultingiem.

W modelu konsultingowym pomiędzy zamawiającym a wykonawcą występuje trzecia osoba, zwana umownie **inżynierem** lub **inżynierem-konsultantem** bądź **inżynierem kontraktu**, która:

- działa w imieniu i na rzecz zamawiającego, na podstawie zawartej z nim umowy i udzielonych mu pełnomocnictw;
- wykonuje wszystkie świadczenia niematerialne, potrzebne do realizacji budowy, takie jak projekty i nadzór inwestorski wykonywanych robót.

Istotne znaczenie ma fakt, że w tym modelu organizacji znaczna część istotnych dla budowy czynności zamawiającego, wynikających z potrzeb budowy, a niekiedy także z obowiązującego prawa, jest w rzeczywistości sprawowana przez inżyniera, wprawdzie działającego w imieniu i na rzecz zamawiającego, ale związanego z nim tylko umową, a nie związkiem organicznym czy stosunkiem pracy.

Właśnie osoba inżyniera budziła największe opory przeciw wdrażaniu modelu konsultingowego w Polsce w ostatnich latach ubiegłego wieku. Podnoszono pseudoprawne zarzuty, w rodzaju rzekomej sprzeczności tego modelu, a szczególnie osoby inżyniera z Prawem budowlanym, rozmyciu odpowiedzialności itp. Opory te nie wygasły całkowicie do chwili obecnej, jednak wobec znacznej liczby pozytywnych doświadczeń mają one jedynie zakres ograniczony do rzekomej „specyfiki branży”, a nie do totalnej negacji.

Świadczenia niematerialne

Jak wiadomo, realizacja zamierzeń budowlanych wymaga zarówno wykonania czynności materialnych, takich jak wykonanie wykopów, wylewanie betonu czy układanie cegieł, jak i czynności niematerialnych, takich jak projektowanie czy nadzory nad wykonywaniem czynności materialnych. Podział taki jest też utwierdzony Prawem budowlanym, które ustanawia odrębnie związane z tym podziałem kwalifikacje, obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność.

Model konsultingowy, o którym była mowa, respektuje taki podział i nadaje mu formę organizacyjną. Ponieważ charakter czynności materialnych różni się w istotnych elementach od charakteru czynności niematerialnych, FIDIC opracował osobne wzory dla jednych i dla drugich.

Trzeba jednak zauważyć, że z ważnych powodów FIDIC nie zakłada dalszego podziału umów o usługi niematerialne, mimo świadomości technicznego podziału na czynności przedprojektowe, przedumowne, projektowe, nadzory, próby techniczne, szkolenie i inne elementy specjalistyczne. Założeniem FIDIC jest obejmowanie wszystkich tych świadczeń jedną *Umową Klient/Konsultant* („Biała Książka”, aktualnie FIDIC 1998). Takie łączenie różnych usług niematerialnych w jedną umowę ma ogromne zalety, ale, niestety, w Polsce dominuje odziedziczony po gospodarce planowej system, w którym czynności projektowania są oddzielane organizacyjnie i w umowach od czynności nadzoru. Sprzyja temu umieszczenie w rozdziale 2 [*Przygotowanie postępowania*] PZP art. 31.1. wymagania dotyczącego posiadania dokumentacji projektowej, przy jednoczesnym przemilczeniu potrzeby zorganizowania nadzoru. W praktyce jest to rozumiane tak, że zamawiający zawiera umowę na wykonanie projektu oraz specyfikacji, natomiast o potrzebie zorganizowania nadzoru zaczyna myśleć po zawarciu umowy o wykonanie robót. Nierzadko bywa, że ten podział powoduje opóźnienie rozpoczęcia budowy, a równie często bywa on źródłem znacznych

komplikacji organizacyjnych już po rozpoczęciu budowy.

Pewnym dodatkowym problemem jest stosowane przez PZP słownictwo, które dla postępowań o zamówienia publiczne przewiduje tylko dwie nazwy związane ze stronami postępowania: zamawiający i wykonawca, z pominięciem osoby oferenta (który przecież może się stać, ale nie musi, wykonawcą), podczas gdy np. w Prawie budowlanym występuje inwestor, projektant, inspektor nadzoru, a w dokumentach FIDIC ponadto inżynier.

Dosłowne przestrzeganie PZP prowadzi *zamawiających* (= *inwestorów*) do zawarcia jednej umowy z *wykonawcą* (= *projektantem*), drugiej z *wykonawcą* (= *wykonawcą*) oraz trzeciej z *wykonawcą* (= *inżynierem*); w wyniku tego w dokumentach budowy występuje aż trzech *wykonawców*, jeden prawdziwy i dwóch rzekomych, z nadania PZP.

Istnieje też poważny problem związany z wyborem firmy, której zamierza się powierzyć pełnienie świadczeń niematerialnych. O ile dla wykonawców robót dominującym kryterium wyboru – całkiem słusznie – jest cena, a wprowadzony art. 91.1.3 zakaz uwzględniania *właściwości wykonawcy, w szczególności jego wiarygodności ekonomicznej, technicznej lub finansowej* można uznać za słuszny, o tyle w odniesieniu do usług niematerialnych jest on sprzeczny zarówno ze zdrowym rozsądkiem, jak i z ugruntowaną praktyką światową. W tej dziedzinie bowiem powszechnie stosuje się do największych zamierzeń *wybór według kwalifikacji*, a do wszystkich innych – albo zasadę: *najlepszy zespół realizacyjny za rozsądną cenę* (np. 10–15% powyżej średniej ceny z wszystkich ofert), albo *maksymalną punktację złożoną z cech kwalifikacyjnych* (nawet 70% przyznawanej punktacji) oraz *ceny* (w granicach 30–50%).

Wybór według ceny stosowany do świadczeń niematerialnych jest powszechnie uważany za szkodliwy i pozostaje wierzyć, że zniknie on z polskiej gospodarki zanim wywoła nieodwracalne, wielkie szkody.

Stowarzyszenie Doradców i Rzeczoznawców (SIDiR)

SIDiR powstało na bazie kadry inżynierskiej, związanej z budownictwem zagranicznym i od początku było związane z Międzynarodową Federacją Inżynierów-Konsultantów (FIDIC), wkrótce po tym z Europejską Federacją Inżynierów-Konsultantów (EFCA), a ostatnio także z Fundacją Rozstrzygania Sporów (DRBF). Z tego tytułu działalność SIDiR skupiała się na promowaniu publikacji FIDIC, a także pokrewnych publikacji Banku Światowego i EBRD. Tą drogą zainteresowani uzyskali dostęp do polskich przekładów procedury przetargowej FIDIC, BŚ i EBRD oraz do wzorów warunków kontraktowych tych instytucji. Te publikacje służyły jedynie rozpowszechnianiu wiedzy, gdyż poza ograniczonym zakresem finansowania ze źródeł międzynarodowych nie miały one w Polsce żadnej mocy prawnej. Z czasem okazało się, że wiedza, nawet niepoparta przymusem jej stosowania, ma wystarczającą siłę przebicia, aby międzynarodowe wzory znalazły drogę do realizacji licznych przedsięwzięć inwestycyjnych w Polsce.

Nie chodzi tu tylko o wiedzę o postępowaniu przetargowym i wzorach warunków kontraktowych, lecz także o sprawę bardziej podstawową – o formę organizacyjną, dominującą w gospodarce wolnorynkowej.

Realizacja budowy wymaga zgodnego współdziałania co najmniej kilku niezależnych podmiotów gospodarczych, które nie mają wspólnego zwierzchnika, a jedyne powiązania między nimi zapewniają właśnie umowy cywilnoprawne, tak do niedawna lekceważone i zaniebywane.

Opracowanie: **mgr inż. ADAM HEINE,**
mgr BOGDAN ROGUSKI
konsultanci, członkowie SIDiR

Rzecznawca budowlany w świetle Kodeksu karnego

Osoby lub firmy, które w wyniku działań rzeczoznawcy budowlanego poniosły stratę, coraz częściej dochodzą własnych praw przed sądem – na podstawie Kodeksu karnego.

Z uwagą czytam „Inżyniera budownictwa”, a ostatnio szczególnie te artykuły, które dotyczą odpowiedzialności zawodowej inżynierów budownictwa, a rzeczoznawców budowlanych szczególnie. Od wielu lat pełnię funkcję biegłego w sądzie i, niestety, jestem świadkiem coraz częstszych spraw, w których stroną oskarżoną są rzeczoznawcy budowlani. Prezentowany przez nich żenująco niski poziom wiedzy technicznej, a w ślad za tym skutki, jakie powoduje brak profesjonalizmu większości z nich, skłoniły mnie do zwrócenia uwagi Czytelników na kilka kwestii pomijanych w publikowanych dotąd w „IB” artykułach na temat odpowiedzialności z tytułu wykonywanej pracy zawodowej inżynierów budownictwa.

Pokrzywdzony przez rzeczoznawcę budowlanego, zgodnie z przepisami ustawy Prawo budowlane, dochodzić może swoich praw w trybie administracyjnym. Okazuje się jednak, że coraz większa liczba spraw spornych oraz ta właśnie procedura, niekorzystna dla pokrzywdzonych (gdzie nie są oni stroną, a tylko świadkami, bez jakichkolwiek uprawnień procesowych), sprawiają, że coraz więcej osób decyduje się na postępowanie sądowe prowadzone w trybie przepisów Kodeksu karnego.

W październikowym numerze „Inżyniera budownictwa” p. Jerzy Stroń-

ski pisze: *...ostatnio najwięcej spraw związanych z odpowiedzialnością zawodową dotyczy rzeczoznawców budowlanych. Skarżący zarzucają autorom opinii czy ekspertyz stronniczość w ocenie, która przeważnie jest na rzecz zamawiającego opracowanie. (...) Z doświadczeń Krajowego Rzecznika wynika, że niektórzy rzeczoznawcy nie potrafią podejść do sprawy z pełnym obiektywizmem i wręcz naginają swoje oceny do potrzeb zlecniodawcy, lekceważąc obowiązujące prawo, zasady sztuki budowlanej, (...), akceptując samowolę budowlaną.*

Ta opinia Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, niestety, coraz częściej znajduje potwierdzenie na salach sądowych wydziałów karnych w toczących się postępowaniach adhezyjnych (patrz słowniczek).

Warto wiedzieć, iż w chwili gdy takie postępowanie zostanie pozytywnie zakończone na rzecz pokrzywdzonego (w momencie przyznania przez sąd odszkodowania cywilnego od oskarżonego rzeczoznawcy), autor takiego opracowania nie może liczyć na to, że zasądzone odszkodowanie będzie pokryte z jego polisy OC. Polisa nie uwzględnia bowiem odszkodowań będących wynikiem popełnionego czynu karalnego.

Rzecznawcy w celu ochrony własnego interesu winni pamiętać, iż za-

den radca prawny nie ma prawa występować na salach sądowych w sprawach karnych jako obrońca oskarżonego. W sprawach karnych występują tylko adwokaci, co wynika z ustroju o adwokaturze (art. 82 k.p.k.).

„Kwiatki” rzeczoznawców budowlanych

Dla potrzeb tego artykułu autor nie wykorzystał żadnego z zakończonych postępowań karnych w celu jednoznacznego wyeliminowania jakiegokolwiek domniemania, że został opisany „mój kwiatek”.

Podstawowymi artykułami zakończonych postępowań były w większości art. 163 § 1 pkt 1, pkt 2; art. 165 § 1 pkt 3; art. 233 § 4; art. 239 § 1; art. 271; art. 272; art. 273; art. 286; art. 294 k.k.

Znaczenie wymienionych artykułów, w dużym skrócie i bez cytowania dosłownie k.k., dla najczęściej występujących czynów karalnych, można wyjaśnić na bardzo niewinnie wyglądającym przykładzie.

Rzecznawca wystawiający ekspertyzę w opisie danego obiektu dokonuje świadomie odejścia od stanu rzeczywistego. Na życzenie zamawiającego, jednego ze współwłaścicieli obiektu, w celu zmniejszenia kosztów remontu kapitałnego odstępuje od wydania zalecenia do wykonania odpowiedniego zabezpieczenia osłabionej konstrukcji.

Decyzja ta po sześciu latach doprowadza do znacznego uszkodzenia obiektu wraz z powstaniem zagrożenia dla zdrowia i życia ludzkiego i jednorazowo wyczerpuje wymogi zawarte w:

- art. 163 § 1 k.k. – poprzez swoją ekspertyzę spowodował zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego – od roku do 10 lat pozbawienia wolności;
- art. 163 § 1 pkt 2 k.k. – doprowadził na skutek swojej ekspertyzy do co najmniej częściowego zawalenia się obiektu – od roku do 12 lat pozbawienia wolności;
- art. 233 § 4 k.k. – jako rzeczoznawca przedstawił niewiarygodną opinię niezgodną ze stanem rzeczywistym, a która miała służyć za dowód, np. w postępowaniu admi-

nistracyjnym dla potrzeb wydania odpowiedniej decyzji nakładającej obowiązek wzmocnienia spornego (między współwłaścicielami nieruchomości) elementu remontowanego obiektu – do 3 lat pozbawienia wolności;

- art. 271 k.k. – jako osoba uprawniona do wystawienia dokumentu świadomie poświadczyl w ekspertyzie – opinii nieprawdę co do okoliczności mających znaczenie prawne – od 3 miesięcy do 5 lat pozbawienia wolności;
- art. 273 k.k. – przy wystąpieniu art. 271 k.k. – rzeczoznawca, broniąc się przed zarzutami pokrzywdzonych współwłaścicieli nieruchomości, opiera się na swojej ekspertyzie jako dokumencie wiarygodnym, tym samym używa dokumentu, w którym poświadczyl nieprawdę, co powoduje automatyzm ustawodawcy dokładający mu następnego przestępstwa karalne – do 2 lat pozbawienia wolności;
- art. 286 k.k. – rzeczoznawca za wykonaną ekspertyzę, która doprowadziła do powstania zagrożenia dla życia, zdrowia lub strat materialnych, pobrał wynagrodzenie, uzyskując tym samym korzyści majątkowe przy jednoczesnym wprowadzeniu (na życzenie ZAMAWIAJĄCEGO) w błąd współwłaścicieli obiektu, doprowadzając ich do nienależytego pojmowania przedsiębranego działania poprzez odstąpienie przez nich od wykonania prawidłowych prac wzmacniających osłabiony element obiektu – od 6 miesięcy do 8 lat pozbawienia wolności;
- art. 294 § 1 k.k. – przy zaistnieniu art. 286 k.k. ustawodawca dokłada z mocy ustawy k.k. od roku do 10 lat pozbawienia wolności rzeczoznawcy, który miał obowiązek dokonać rzetelnego i rzeczywistego opisu, zapobiegając tym samym np. ewentualnemu uszkodzeniu – zawaleniu się obiektu. Jest to kara dodatkowa za świadome dopuszczenie się przestępstwa karalnego wykorzystującego nieświadomość oraz brak wiedzy specjalnej osób postronnych, które poniosły

z tego tytułu znaczne szkody materialne, a zawierzyły ekspertyzie rzeczoznawcy jako osobie posiadającej uprzywilejowany status zawodowy.

Przytoczone zarzuty z wymienionych artykułów nie muszą występować każdorazowo łącznie. Najbardziej rozpowszechnione jest zaistnienie zestawów związkowych, które są połączeniem dwóch lub kilku artykułów poprzez zastosowanie zwrotu *w związku z*. W potocznym znaczeniu oznacza to, iż mamy do czynienia z przestępstwem związkowym.

Należy zapamiętać trzy podstawowe zasady, które mogą nas ochronić przed konsekwencjami wytoczenia sprawy w sądzie:

- w kodeksie karnym nie jest znana „katastrofa budowlana” tak popularna w prawie budowlanym. Natomiast istnieje określenie „**zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu**”;
- ekspertyzy – opinie sporządzone na piśmie zaczynają swoje życie niezależnie od woli autora w momencie przekazania opracowania zamawiającemu. Jeżeli taki dokument nie jest w stanie samodzielnie się obronić w momencie konfrontacji jego zapisów ze stanem rzeczywistym, to zaczyna być dokumentem co najmniej naruszającym art. 271 k.k. (osoba mająca uprawnienia do wystawienia ekspertyzy – opinii poświadczają w nim nieprawdę co do stanu faktycznego mającego znaczenie prawne). W takim przypadku autor musi się spodziewać „zestawu związkowego”, który mu wyjaśni, co poza tym, że wypuścił w świat ekspertyzę – opinię ze znamieniem przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów, zostanie mu dołożone z przytoczonego wcześniej spisu artykułów i paragrafów;
- ekspertyzy – opinie, każdorazowo dotyczą nieruchomości, a zatem mamy bardzo prozaiczne wyjaśnienie. Potoczne zdefiniowanie wyrazu „NIERUCHOMOŚCI” wskazuje na obiekty budowlane trwale połączone z gruntem, które nigdzie nie za-

mierzają uciekać. Stąd zatajenie faktu (zaistniałego w dacie sporządzenia w jakimkolwiek opisie, np. wydanie świadomie odmiennej oceny – opinii – ekspertyzy, naginanie zasad prawnych, nieliczenie się z podstawowymi zasadami sztuki budowlanej w celu zaspokojenia żądań zamawiającego dany dokument itd.), który może być przyczyną do spowodowania zdarzenia zagrażającego życiu lub zdrowiu, jak też do stwierdzenia współudziału w innym czynie karalnym, a zatem może być podstawą do wszczęcia postępowania karnego z dniem zaistniałego wydarzenia. Nieruchomość **cierpliwie poczeka na moment zaistnienia takiego zdarzenia, tzw. skutku opisanego w kodeksie karnym** (art. 163 § 1 pkt 1, pkt 2; art. 165 § 1 pkt 3; art. 239 § 1; art. 271; art. 272; art. 273; art. 286; art. 294 k.k. – a przybliżonych w znaczeniu potocznym wyżej przez autora) – **art. 100 § 3 k.k.** jest tym, który wykazuje się dużą cierpliwością czasową, gdyż nie uznaje żadnych przedawnień przy powstaniu z przyczyn świadomie niewiarygodnej ekspertyzy wystawionej dla celów osiągnięcia korzyści, spowodowania stanu zagrożenia dla życia, zdrowia lub powstaniu strat materialnych.

W nawiązaniu do artykułu zamieszczonego w „IB” nr 9/2005 autorstwa p. Jerzego Dylewskiego i podanych tam przykładów naruszania przepisów prawnych przez rzeczoznawców budowlanych – pozwolę sobie wskazać odpowiednie artykuły, z których potencjalnie mogliby oni być osądzeni:

- *...prefabrykowany płytowy strop kanałowy rozpoznany jako strop DMS (rzeczoznawca budowlany PZITB)* – art. 271 k.k. (poświadczenie nieprawdy w ekspertyzie), w zw. z art. 163 k.k. (zaistniało zdarzenie ze skutkiem powodującym zagrożenie dla życia, zdrowia lub mienia), w zw. z art. ... k.k. (dołoży prokurator, w zależności od typu zaistniałego zdarzenia), w zw. z art. 101 § 3

k.k. (nie uznaje żadnych przedawnień w momencie kiedy nastąpi zdarzenie powodujące stan zagrożenia dla życia, zdrowia lub mienia z tytułu świadomego poświadczenia w ekspertyzie – opinii stanu niezgodnego ze stanem rzeczywistym obiektu) – możliwa jest kara w wymiarze od 1 roku do 10 lat pozbawienia wolności;

- *płyty panwiowe dachu (...) konstrukcję typu monolitycznego, współczynnik przenikania ciepła (...) (i podpis osoby z tytułem naukowym profesora, zaliczanego do czołówki polskich rzeczoznawców, który oczywiście sam tego nie liczył, lecz nie czytając, podpisał cudze wyliczenia) – art. 271 k.k. (autor opracowania w dokumencie mającym znaczenie prawne poświadczył nieprawdę co do stanu istniejącego na obiekcie), w zw. z art. 272 k.k. (autor opracowania wyłudził poświadczenie nieprawdy przez profesora), w zw. z art. 273 k.k. (autor wykorzystał taki dokument do uzyskania korzyści majątkowej), w zw. z art. ... k.k. (wstawił prokurator, w zależności od stanu zagrożenia spowodowanego tą ekspertyzą), w zw. z art. 101 § 3 k.k. (czyn autora i profesora nie podlega przedawnieniu, jeżeli nastąpiło zdarzenie, na którego wpływ miała ekspertyza) – możliwa jest kara w wymiarze od jednego roku do 10 lat pozbawienia wolności dla tych dwóch panów.*

Przedawnienie kary

Przedawnienie kary jest znane w PB (art. 100) oraz w k.k. (art. 101–105 k.k.). W tym momencie należy omówić bardzo istotną różnicę między tymi dwoma postępowaniami. Sam fakt usytuowania tych instytucji prawnych – w ustawie PB na jej końcu, jako zło konieczne, zaś w k.k. na samym wręcz wstępie – uwypukla istotę zagadnienia. Nie będę omawiał postępowania wywodzącego się z PB – poza wskazaniem, że w tej ustawie nie ma instytucji oczekującej na zdarzenie, które zostało przemilczane lub niedookreślone w opinii – ekspertyzie rzeczoznawcy. Dla potrzeb tego artykułu ważniejsze jest prawo karne i dla

tego omówię zasadę oczekiwania na zdarzenie, które ma nastąpić, a którego skutki mógł (przy podstawowej wiedzy technicznej – od rzeczoznawcy PB wymaga się wiedzy specjalnej, wyższej od wiedzy biegłego sądowego, zobacz „IB” nr 9/2005, str. 14, p. W. Korzeniewski) przewidzieć każdy rzetelnie realizujący swoje zadanie rzeczoznawca.

Art. 101 § 3 k.k. – w sposób niedający żadnej możliwości jakiegokolwiek polemiki jednoznacznie określa, że jest instytucją prawną oczekującą na skutki i efekty zdarzenia, które rzeczoznawca sporządzający ekspertyzę – opinię, posiadając wiedzę specjalną, mógł przewidzieć – *...jeżeli dokonanie przestępstwa zależy od nastąpienia określonego w ustawie skutku, bieg przedawnienia rozpoczyna się od czasu, gdy skutek nastąpił.*

W celu wyjaśnienia posłużę się wcześniej przytoczonym przykładem. Ekspertyza rzeczoznawcy, zgodnie z wolą zamawiającego dokument, świadomie nie wykazała konieczności przeprowadzenia pewnych robót zabezpieczających w obiekcie z tytułu konieczności poniesienia zwiększonych kosztów finansowych. Po okresie np. 6 lat wystąpił stan zagrożenia – kodeks karny nazywa to skutkiem – od tego dnia następuje ściganie z ustawy bez jakichkolwiek przedawnień.

Wystąpienie zdarzeń takich jak: pożar z tytułu wadliwie wykonanej instalacji elektrycznej, wybuch z tytułu wadliwie wykonanej instalacji gazowej, np. chłodniczej (amoniakalnej), zawalenie się obiektu budowlanego z przyczyn zależnych od nieprawidłowo podjętych w procesie inwestycyjno-remontowym decyzji lub „przemilczanych” faktów w opinii – ekspertyzie rzeczoznawcy, a które to czynności doprowadziły do zaistnienia np. art. 163 k.k., uruchamia całą procedurę postępowania karnego od dnia zaistnienia określonego skutku. Kodeks karny w tym przypadku przypomina o terminach przedawnień wynikających z art. 101 § 1–2.

Tym samym, czytając artykuł p. W. Korzeniewskiego (autor szanuje p. W. Korzeniewskiego za jego wie-

SŁOWNICZEK

- » **adhezyjne** – połączone postępowania karne i cywilne w celu uzyskania od oskarżonego, w trakcie toczącego się postępowania karnego, odszkodowania cywilnego, na rzecz pokrzywdzonego art. 62–70 k.p.k.
- » **ekspertyza, opinia** – dokumenty mające znaczenie prawne art. 200 k.k. Ustawodawca, usadawiając je w ustawie podstawowej Kodeks karny, a nie w ustawie obsługującej k.k. w k.p.k., wskazał, iż tego typu dokumenty są wysoko cenione w obrocie prawnym. W momencie zaistnienia przysłowio-owego „kwiatka” ustawodawca ustalił tryb postępowania z autorem „kwiecistej fantazji” art. 233 § 4 k.k.
- » **„IB”** – „Inżynier budownictwa”
- » **instytucja prawna** – fakt lub stan wynikający z zapisów w odpowiednich ustawach
- » **k.k.** – Kodeks karny w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny ze zm.
- » **k.p.a.** – Kodeks postępowania administracyjnego
- » **k.p.k.** – Kodeks postępowania karnego w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego ze zm.
- » **niewiarygodny dokument** – ekspertyza – opinia, w której autor opracowania (osoba ustawowo uprawniona do wystawienia dokumentu o znaczeniu prawnym) poświadcza nieprawdę co do okoliczności (poprzez opis lub ocenę stanu niezgodnego z rzeczywistym stanem techniczno-funkcjonalnym obiektu) mających znaczenie prawne dla wydania np. decyzji administracyjnej
- » **pokrzywdzony** – osoba fizyczna lub prawna, której dobro zostało naruszone – art. 49–52 k.p.k.
- » **prokurator** – w przeważających przypadkach oskarżyciel publiczny art. 45–48 k.p.k.
- » **PB** – ustawa Prawo budowlane
- » **oskarżony** – osoba podejrzana o czyn karalny – art. 71 k.p.k.
- » **oskarżyciel posiłkowy** – pokrzywdzony działający w trybie art. 53–58 k.p.k.

oletni wkład w interpretację PB) „IB” nr 10/2005, str. 6, „Przedawnienie”, należy wskazać, że takie podejście preferuje tylko PB. W momencie „zaproszenia” na salę sądową ten ustęp natychmiast należy odłożyć między bajki. Potwierdzenie, iż nie jest to tylko indywidualne zdanie autora, uzyskujemy w artykule p. Jerzego Dylewskiego „IB” nr 9/2005, str. 22, *...umiejętności rzeczoznawcy budowlanego powinien weryfikować rynek, a w przypadku doprowadzenia przez niego, swoimi opiniami, do strat materialnych, zagrożeń bezpieczeństwa (...) sięganie do odpowiedzialności (...) karnej (...) Kodeks karny, art. 163.*

Zestaw artykułów k.k. mogących wystąpić na akcie oskarżenia skierowanym do sądu wyraźnie wskazuje, że czynnym uczestnikiem postępowania jest tu każdorazowo prokurator.

W obecnej praktyce procesowej Kodeksu karnego pokrzywdzony uzyskał większe uprawnienia procesowe, gdyż w momencie odmowy wszczęcia postępowania czy też umorzenia postępowania przez prokuratora przepisy pozwalają jemu samemu złożyć akt oskarżenia bezpośrednio do sądu. W takiej sytuacji decyduje już sam pokrzywdzony występujący w roli oskarżyciela posiłkowego. Prokurator natomiast, chce czy nie chce, ma obowiązek udostępnić na rzecz sądu cały zgromadzony materiał dowodowy i włączyć się w postępowanie jako oskarżyciel publiczny. W takiej konfiguracji oskarżyciel posiłkowy może dotrzeć aż do Sądu Najwyższego bez uczestnictwa prokuratora.

W „IB” nr 10/2005, str. 4–5 „Kwalifikacja prawna kar...”, „Postępowanie w sprawach występów”, „Postępowanie w sprawach wykroczeń” – nie ma żadnego odbicia w k.k., jeżeli następuje skutek zapisany w k.k. jako czyn karalny. Podejście przedstawione przez p. W. Korzeniewskiego jest już tylko namiastką tego, co w rzeczywistości oczekuje na rzeczoznawcę w momencie wszczęcia postępowania przez oskarżyciela posiłkowego, według zasad z k.k.

O wiele łatwiej uzyskać odszkodowanie w postępowaniu cywilnym,

jeżeli ma się w ręku wyrok karny. Z postępowania wytoczonego zgodnie z Prawem budowlanym poprzez k.p.a. pokrzywdzony występujący w roli świadka nie otrzymuje żadnej legitymacji prawnej do wystąpienia o odszkodowanie cywilne. Należy wytoczyć oddzielne powództwo cywilne, które ma inne wymogi. Tym samym dokumentacja zgromadzona z postępowania, dotycząca odpowiedzialności zawodowej zgodnie z k.p.a., w bardzo wielu przypadkach dla sądu cywilnego jest bezwartościowa.

Ustawowy „immunitet” rzeczoznawców budowlanych

Pytanie, które należy postawić, brzmi: Jak to jest możliwe, ażeby osoby skazane prawomocnym wyrokiem karnym nadal mogły pełnić i wykonywać funkcję rzeczoznawcy budowlanego.

Można by odpowiedzieć: skoro istnieją posłowie z wyrokami za przestępstwa pospolite, to dlaczego rzeczoznawca budowlany nie może mieć, w swoim dorobku, wyroku karnego i nadal być szanowanym rzeczoznawcą?

Prawda jednak jest inna. Przyczyna tego stanu leży w samym Prawie budowlanym.

Institucja rzeczoznawcy budowlanego pojawiła się w zapisie ustawy z dnia 24 października 1974 r. W żadnym późniejszym przepisie ustawowym nie ma wskazania, że utrata uprawnień rzeczoznawcy budowlanego następuje z mocy prawa, w momencie kiedy zostaje on osądzony prawomocnym wyrokiem karnym z tytułu jego działalności jako rzeczoznawcy budowlanego.

Konia z rzędem temu, kto wskaże w aktualnej sytuacji gospodarczej rzeczoznawcę, który sam poprosi o wykreślenie z listy.

Artykuł 15 ust. 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz o zmianie innych ustaw dozwala na funkcjonowanie takich rzeczoznawców budowlanych na rynku.

Panuje niepisana zasada: „Skoro raz mogłem dobrze skasować za opinię – ekspertyzę niemającą nic wspólnego

ze stanem rzeczywistym i nadal moge być szanowanym i wziętym rzeczoznawcą budowlanym (bo wystawiam opinie – ekspertyzy, jakie tylko sobie zażyczy zamawiający, dobrze płacący za takie buble – „IB” nr 10/2005, str. 9, p. J. Stroński), to dlaczego nie moge nadal uprawiać tego procederu za wyższe stawki. Jestem przecież już doświadczonym rzeczoznawcą, a za takie doświadczenie należy sownie płacić”.

Podsumowanie

Wszelkie narzekania Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej, że podupada zaufanie do rzeczoznawców budowlanych, jak też podnoszenie wymogów ustawowych co do uzyskania uprawnień rzeczoznawcy jest działaniem iluzorycznym. W dobie powszechnej komputeryzacji i przy możliwości skorzystania z Centralnego Rejestru Osób Skazanych za przestępstwa zrealizowane przez rzeczoznawców budowlanych z tytułu nieprawidłowych ich działań, które doprowadziły do zaistnienia wyroku skazującego bardzo szybko nastąpiło by oczyszczenie tego środowiska.

Samorząd zawodowy posiada legitymację prawną do wysunięcia propozycji legislacyjnej, iż rzeczoznawca budowlany, który za swoje postępowanie zawodowe niezgodne z prawem karnym – popełnienie czynu karalnego wynikającego z wykonanych nierzetelnie czynności rzeczoznawcy budowlanego – osądzony prawomocnym wyrokiem sądu, zostaje z mocy ustawy wykreślony z listy rzeczoznawców budowlanych.

Każdy zainteresowany storpedowaniem tej propozycji wskaże pewnie, że obowiązuje zapis – rzeczoznawca traci uprawnienia w momencie pozbawienia go praw obywatelskich – art. 15 ust. 5 pkt 1 (ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. PB), tylko proszę wskazać taki przypadek w praktyce – począwszy od 24 października 1974 r.

inż. ADAM PRUSS
biegły sądowy

INTERsoft

INNOWACYJNE OPROGRAMOWANIE DLA ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

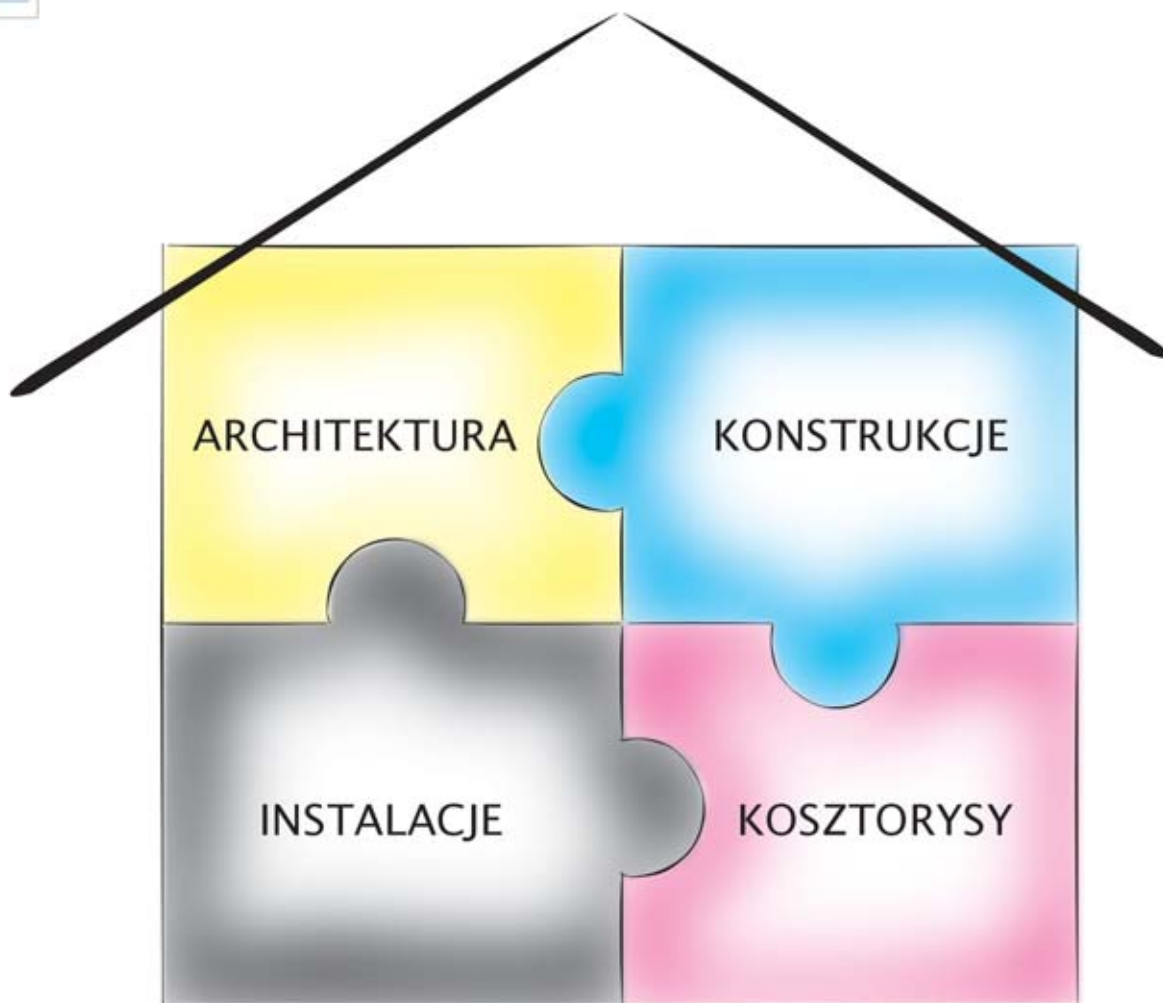
Laureat VII edycji
konkursu Łódź Proponuje

Członek od 2002 roku elitarnego
IntelliCAD Technology Consortium

OPROGRAMOWANIE KTÓRE ŁĄCZY

INTElliCAD • ArCADia • duoCAD • ArCon • Ceninvest • Konstruktor • R3D3-Rama 3D • PlaTo • NetMan

www.intersoft.pl

SKLEP INTERNETOWY: wygodnie i bezpiecznie, 24 godziny na dobę, specjalne promocje, zawsze dodatkowo 4% rabatu

INTERsoft Sp. z o.o., 90-057 Łódź, ul. Sienkiewicza 85/87, tel. 042 6891111, fax. 042 6891100, intersoft@intersoft.pl

Jakim wymaganiom powinien odpowiadać

Czytelnik, przedstawiający się jako „Inwestor”, przysłał do redakcji list, w którym prosi o udzielenie odpowiedzi na pytania dotyczące sprawy incydentalnej, ale będącej przykładem dość powszechnych trudności właściwego rozumienia i stosowania przepisów Prawa budowlanego dotyczących podstawowych wymagań, jakim powinny odpowiadać projekty budowlane i wykonanie robót budowlanych.

■ *Kilka lat temu inwestor zlecił projektantowi wykonanie dokumentacji projektowej obiektu mieszkalnego o znacznej wartości. Dokumentacja została wykonana w formie projektu budowlanego, a zatem w wersji uproszczonej, bez wszystkich niezbędnych przekrojów, detali i szczegółów.*

W ten sposób już na etapie projektu popełniono kilka błędów architektoniczno-konstrukcyjnych, co zrealizował wykonawca bez ich poprawienia, tłumacząc się, że był zobowiązany tylko do realizacji inwestycji zgodnie z zatwierdzoną dokumentacją. Do tego doszło kilkadziesiąt innych błędów wykonawczych, które można jednoznacznie określić, jako niezgodne z „warunkami technicznymi wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych”.

Inspektor nadzoru inwestorskiego, powołany od początku budowy przez inwestora, nie reagował na te błędy i dokonywał odbiorów częściowych bez zastrzeżeń lub czasami wnosił uwagi, których nie respektował wykonawca.

W końcu sprawa przybrała formę konfliktu i trafiła do sądu z powództwa inwestora.

Na przeprowadzonej wizji biegły sądowy stwierdził, że będzie się odnosił jedynie co do zgodności lub niezgodności z zatwierdzoną dokumentacją, a nie do wykonania robót zgodnie z zasadami sztuki budowlanej, do czego zobowiązuje projektanta, kierownika budowy i inspektora nadzoru inwestorskiego Prawo budowlane. Biegły sądowy stwierdził, że pojęcie „sztuki budowlanej” jest pojęciem zupełnie teore-

tycznym, do którego można odnieść się w dowolny sposób. Natomiast „warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych, pomimo że są oparte na Polskich Normach, nie stanowią prawnie żadnego punktu odniesienia w stosunku do poprawności wykonanych prac.

Biegły twierdzi, że nie ma właściwie obowiązujących do stosowania norm budowlanych, tylko są zalecenia, które można stosować lub nie, a sztuka budowlana jest to pojęcie abstrakcyjne, właściwie niezdefiniowane.

W związku z powyższym nasuwa się pytanie: jaki sens miałby obowiązek posiadania uprawnień budowlanych przez osoby wykonujące samodzielne funkcje kierownicze w budownictwie? Po co kierownik budowy, a tym bardziej inspektor nadzoru?

Ustosunkowanie się do problemów przedstawionych w liście „Inwestora” nie stanowi opinii o konkretnej sprawie, ponieważ nie należy to do zadań redakcji „IB” i nie byłoby zresztą możliwe do wykonania na podstawie tylko tak ogólnego jej opisu przez „Inwestora”. Nie znamy przecież charakterystyki przedmiotowego obiektu mieszkalnego, nie wiemy nawet, czy to jest budynek wielo- czy jednorodzinny, ani w jakim czasie został zatwierdzony projekt budowlany, co byłoby podstawą do stwierdzenia, jakie przepisy obowiązywały w czasie wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę.

Ponieważ jednak w liście tym zostało przedstawionych tak wiele poważnych problemów o powszechnym znaczeniu, będę starał się wyjaśnić je, na podstawie posiadanej wiedzy o stosowaniu Prawa budowlanego, w takim zakresie, aby umożliwić wykorzystanie tych informacji przez wszystkich zainteresowanych Czytelników „IB”.

W sprawie wykonania obowiązków inwestora

Inwestor spełnił obowiązek, wynikający z przepisów art. 18 i 28 ust. 1 oraz

art. 42 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ponieważ zapewnił:

- opracowanie projektu budowlanego przez projektanta mającego odpowiednie uprawnienia budowlane,
- uzyskał decyzję o pozwoleniu na budowę,
- zapewnił ustanowienie kierownika budowy,
- ustanowił inspektora nadzoru inwestorskiego (nawet, jeżeli nie miał takiego obowiązku prawnego).

W sprawie roli projektu budowlanego

Artykuł 34 Prawa budowlanego stanowi (ust. 2), że: *Zakres i treść projektu budowlanego powinny być dostosowane do specyfiki i charakteru obiektu oraz stopnia skomplikowania robót budowlanych*, a dalej (ust. 1 i 2) ustala ogólny zakres opracowania projektu budowlanego, stanowiącego podstawę do uzyskania pozwolenia na budowę.

Uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, łącznie z zatwierdzeniem projektu budowlanego, oznacza, że projekt budowlany został sprawdzony pozytywnie przez organ administracji architektoniczno-budowlanej w zakresie ustalonym w art. 35.

W szczególnych przypadkach organ w pozwoleniu na budowę może określić dodatkowe warunki wykonania budowy, nieokreślone w projekcie budowlanym.

Prawo budowlane stanowi (art. 28 ust. 1), że roboty budowlane można rozpocząć na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę, czyli po jej uprawomocnieniu, i wykonywać zgodnie z projektem budowlanym i innymi warunkami określonymi w pozwoleniu na budowę.

Natomiast wykonawcze rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. Nr 120, poz. 1133) określa wymagany zakres i sposób opracowania opisowego i rysunkowego składowych części projektu budowlanego, czyli projektu zagospodarowania

projekt i wykonanie obiektu budowlanego?

działki lub terenu oraz projektu architektoniczno-budowlanego.

Zgodnie z § 1, rozporządzenie nie ogranicza ani nie określa zakresu opracowań projektowych wykonywanych w stadiach poprzedzających opracowanie projektu budowlanego lub uzupełniających treść projektu budowlanego w zakresie projektu technologicznego lub wykonywania robót budowlanych.

Na podstawie tych przepisów można stwierdzić, że projektant (projektanci) projektu budowlanego powinien sam ustalić, czy zakres projektu budowlanego, który ma być przedstawiony do zatwierdzenia i wydania pozwolenia na budowę, zawiera wszystkie dyspozycje rysunkowe i opisowe wystarczające do prawidłowego wykonania budowy czy też zachodzi konieczność ich uszczegółowienia w formie dodatkowych projektów (rysunków) wykonawczych, aby zapobiec wykonaniu określonych robót lub detali niezgodnie z rozwiązaniami przedstawionymi w projekcie budowlanym.

Należy bowiem dodać, że zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3, do projektanta, nawet jeśli nie sprawuje nadzoru autorskiego na budowie, należy *wyjaśnianie wątpliwości dotyczących projektu i zawartych w nim rozwiązań*. Wskazuje to na celowość czytelnego przedstawienia wszystkich rozwiązań projektowych w projekcie budowlanym lub uzupełnienia go rysunkami wykonawczymi takich robót budowlanych i detali, które nie mogą być przedstawione bezpośrednio w projekcie budowlanym, np. ze względu na ich dużą liczbę i skalę rysunków.

O odpowiedzialności kierownika budowy za prawidłowość wykonania robót budowlanych

Prawo budowlane nie zawiera specjalnego przepisu, określającego obowiązek zapoznania się kierownika budowy z projektem budowlanym przed rozpoczęciem robót budowlanych, ponieważ jest to naturalna czynność

warunkująca świadome przyjęcie przez niego tego obowiązku, a następnie przygotowanie organizacyjne budowy, w tym w określonych przypadkach wykonanie planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie, czego nie da się wykonać bez starannego zapoznania z dokumentacją budowlaną dostarczoną przez inwestora.

Artykuł 23 daje natomiast kierownikowi budowy prawo *występowania do inwestora o zmiany w rozwiązaniach projektowych, jeżeli są one uzasadnione koniecznością zwiększenia bezpieczeństwa realizacji robót budowlanych lub usprawnienia procesu budowy*.

Kierownikiem budowy może zostać wyłącznie osoba mająca odpowiednie uprawnienia budowlane do wykonywania takiej samodzielnej funkcji technicznej w budownictwie, co wymaga (art. 12 ust. 2 i 3) posiadania określonego wykształcenia technicznego i praktyki zawodowej oraz złożenia egzaminu w zakresie znajomości procesu budowlanego oraz umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy technicznej. W praktyce podstawowym sprawdzianem tej wiedzy jest wykazanie się na egzaminie znajomością przepisów techniczno-budowlanych.

Kierownik budowy nie może zatem wykonać robót budowlanych niezgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi i wiedzą techniczną, powołując się na rozwiązania przedstawione w projekcie budowlanym, jeżeli są one w sposób oczywisty niezgodne z przepisami techniczno-budowlanymi lub zostały przedstawione bez wymaganej dokładności, niezbędnej do wykonania robót zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, o której będzie dalej mowa.

O odpowiedzialności inspektora nadzoru inwestorskiego budowy za prawidłowość wykonania robót budowlanych

Zgodnie z art. 25 ust. 1 Prawa budowlanego, do podstawowych obowiązków

inspektora nadzoru inwestorskiego należy m.in.:

- *reprezentowanie inwestora na budowie przez sprawowanie kontroli jej zgodności realizacji z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej,*
- *sprawdzanie jakości wykonywanych robót i wbudowanych wyrobów budowlanych, a w szczególności zapobieganie zastosowaniu wyrobów budowlanych wadliwych i niedopuszczonych do stosowania w budownictwie,*
- *sprawdzanie i odbiór robót budowlanych ulegających zakryciu lub zanikających, uczestniczenie w próbach i odbiorach technicznych instalacji, urządzeń technicznych i przewodów kominowych oraz przygotowanie i udział w czynnościach odbioru gotowych obiektów budowlanych i przekazywania do użytkowania.*

Jest oczywiste, że podjęcie się sprawowania nadzoru inwestorskiego wymaga w praktyce również uprzedniego, starannego zapoznania się z dokumentacją budowy przygotowaną przez inwestora, co umożliwi sprawdzenie jej kompletności, czytelności i możliwości wykonania robót budowlanych zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi i zasadami wiedzy technicznej.

Również w trakcie wykonywania robót budowlanych inspektor nadzoru inwestorskiego ma, zgodnie z art. 26 pkt 1, prawo: *wydawać kierownikowi budowy lub kierownikowi robót polecenia, potwierdzone wpisem do dziennika budowy, dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub zagrożeń, wykonania prób lub badań, także wymagających odkrycia robót lub elementów zakrytych, oraz przedstawienia ekspertyz dotyczących prowadzonych robót budowlanych i dowodów dopuszczenia do stosowania w budownictwie wyrobów budowlanych oraz urządzeń technicznych.*

O zadaniach biegłych sądowych w sprawach techniczno-budowlanych

Prawo budowlane nie określa żadnych warunków uzyskiwania uprawnień biegłych sądowych ani zakresu i formy wydawania przez nich opinii w sprawach techniczno-budowlanych.

Zadania biegłego sądowego określa sąd rozpatrujący konkretną sprawę, co może uzasadniać określenie zakresu wymaganej opinii. Z tego względu, na podstawie samych przepisów Prawa budowlanego nie można podważać słuszności ograniczenia zakresu opinii biegłego w konkretnym przypadku wyłącznie do oceny zgodności wykonania robót budowlanych z projektem budowlanym i pozwoleniem na budowę. Jeżeli jednak inwestor wniósł do sądu powszechnego pozew wymagający orzeczenia w sprawie nieprawidłowości technicznych wykonanych robót, wówczas może on, w trybie postępowania obowiązującego w sprawach cywilnych, wystąpić o odpowiednie rozszerzenie zleconego zakresu opinii biegłego.

Wydanie takiej opinii może wiązać się z podniesioną w liście „Inwestora” potrzebą uściślenia zakresu wymagań, jakim powinny odpowiadać wykonywane roboty budowlane, o czym mowa w dalszej części.

Zgodność wykonywania robót budowlanych ze sztuką budowlaną lub wiedzą techniczną

Pojęcie „sztuki budowlanej” nie zostało określone w przepisach prawnych i nie jest opisane w *Wielkiej encyklopedii PWN* z lat 60. ub.w. ani w internetowej *Encyklopedii PWN* z 2004 r. Nie ma także takiego określenia w *Leksykonie naukowo-technicznym*. Wyd. PWN z 1984 r.

Natomiast w pierwszej edycji Prawa budowlanego w Polsce, ustanowione go w drodze rozporządzenia (z mocą ustawy) Prezydenta RP z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli (t.j. Dz.U. z 1939 r. Nr 34, poz. 216 z późn. zm.), zostały określone dwa przepisy, w których występuje pojęcie „sztuka budowlana”, a mianowicie:

...Art. 378. Władze, powołane do wykonywania nadzoru policyjno-budowlanego, powinny czuwać nad tym, aby roboty budowlane były wykonywane zgodnie z obowiązującymi przepisami tudzież z ogólnie uznanymi zasadami **sztuki budowlanej** i by przy wykonywaniu tych robót nie było narażone na niebezpieczeństwo życie i zdrowie ludzkie.

...Art. 492. (1) Niezależnie od ewentualnego pociągnięcia do odpowiedzialności karnej, na podstawie art. 399–401, Minister Spraw Wewnętrznych może udzielać upomnień osobom, uprawnionym do kierowania robotami budowlanymi i do sporządzania projektów tych robót, gdy osoby te przy kierowaniu robotami budowlanymi lub przy sporządzaniu projektów:

- a) nie stosują się do przepisów obowiązujących bądź
- b) nie stosują się do ogólnie uznanych zasad **sztuki budowlanej** i wiedzy technicznej.

W późniejszych edycjach Prawa budowlanego z dnia 31 stycznia 1961 r., z dnia 24 października 1974 r. oraz z dnia 7 lipca 1994 r. nie ma już wymagania wykonania projektów i robót budowlanych zgodnie ze sztuką budowlaną, natomiast wymaga się ich wykonania **zgodnie z zasadami wiedzy technicznej**.

Aby uściślić tę informację, trzeba dodać, że w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 89, poz. 414) został ustanowiony przepis podstawowy o następującym brzmieniu:

Art. 5. 1. *Obiekt budowlany należy projektować, budować i utrzymywać zgodnie z przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, obowiązującymi Polskimi Normami oraz zasadami wiedzy technicznej, ...*

Po zniesieniu obligatoryjności Polskich Norm (także w budownictwie) została wprowadzona, ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o zmianie ustawy Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw, korekta powołanego przepisu Prawa budowlanego, który obecnie brzmi następująco:

Art. 5. 1. *Obiekt budowlany wraz ze związanymi z nimi urządzeniami bu-*

*dowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz **zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, ...***

Należy dodać, że zgodnie z art. 7 ust. 1, do przepisów techniczno-budowlanych zalicza się jedynie:

- 1) warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie, uwzględniające wymagania, o których mowa w art. 5,
- 2) warunki techniczne użytkowania obiektów budowlanych.

Prawo budowlane nie zawiera prawnej definicji „wiedzy technicznej”, co oznacza, że należy rozumieć ją najszerszej, jako zbiór dzieł naukowych, poradników i instrukcji projektowania i wykonywania robót budowlanych, w tym przede wszystkim Polskich Norm, które stanowią zasób wiedzy technicznej, będący najbardziej miarodajną emanacją wiedzy zbiorowej, zweryfikowanej, uznanej i ogłoszonej w ustawowym trybie.

Stwierdzenie zgodności z Polską Normą zwalnia od potrzeby przedstawienia indywidualnego dowodu prawidłowości technicznej określonych rozwiązań projektowych lub wykonania określonych robót budowlanych.

W związku z tym szczególnej uwagi wymaga uwzględnienie ustaleń, które zawierają Polskie Normy zharmonizowane z normami międzynarodowymi PN-ISO oraz PN-EN zamieszczone w obwieszczeniach Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego:

- z dnia 19.12.2003 r. (M.P. z 2004 r. Nr 7, poz. 117),
- z dnia 6.04.2004 r. (M.P. Nr 17, poz. 297),
- z dnia 14.06.2004 r. (M.P. Nr 31, poz. 551),
- z dnia 28.09.2004 r. (M.P. Nr 43, poz. 758),
- z dnia 12.04.2005 r. (M.P. Nr 26, poz. 369).

W sprawie warunków technicznych wykonania i odbioru robót

Jedynie w ustawie z dnia 31 stycznia 1961 r. – Prawo budowlane została za-

mieszczona w art. 5 ust. 1 delegacja do wydania, w drodze rozporządzeń właściwych organów naczelnych, w sprawie warunków technicznych wykonania robót budowlanych i rozbiórkowych.

Zadanie to zostało wykonane jednak w innym trybie, mianowicie przez opracowanie w Instytucie Techniki Budowlanej i opublikowanie w formie książkowej „Warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych”. Wyd. I, II i III. OITiEB, Warszawa 1961 – 1963, które zostały następnie zweryfikowane, poprawione i uzupełnione w formie publikacji pod tym samym tytułem przez WKiC, Warszawa 1977.

W następnych edycjach Prawa budowlanego nie została już zamieszczona delegacja do wydania rozporządzeń w sprawie warunków technicznych wykonania i odbioru robót, natomiast stwierdzona została w praktyce potrzeba aktualizacji wspomnianej wyżej publikacji książkowej z 1977 r.

Takim skodyfikowanym zasobem wiedzy technicznej w tym zakresie stała się opracowana w ITB nowa publikacja zbiorowa, opublikowana w Wydawnictwie „ARKADY” z 1989 r., pt. „Warunki techniczne wykonania i odbioru robót budowlano-montażowych”, składająca się z pięciu tomów, obejmujących następujące zakresy robót: Tom I. Budownictwo ogólne, Tom II. Instalacje sanitarne i przemysłowe, Tom III. Obmurza pieców przemysłowych i kotłów oraz kominy i chłodnie energetyczne, Tom V. Instalacje elektryczne.

W związku z szybkim postępem technicznym w budownictwie, szczególnie w zakresie technologii robót budowlanych, nastąpiła naturalna dezaktualizacja znacznej części treści warunków technicznych wykonania i odbioru robót zawartych w publikacji „ARKADY” z 1989 r. Z tego powodu podjęto już w końcu lat 90. w ITB opracowanie nowych warunków technicznych wykonania i odbioru robót, które zostało ostatecznie zaprogramowane jako zbiór wydawanych sukcesywnie publikacji, w postaci zeszytów tematycznych.

W latach 2003 i 2004 zostały opublikowane przez ITB następujące zeszyty:

- 386/2003 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część D: Roboty instalacyjne. Zeszyt 1: Instalacje elektryczne i piorunochronne w budynkach mieszkalnych;
- 387/2003 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część B: Roboty wykończeniowe. Zeszyt 4: Powłoki malarskie zewnętrzne i wewnętrzne;
- 388/2003 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część B: Roboty wykończeniowe. Zeszyt 1: Tynki;
- 390/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część D: Roboty instalacyjne (elektryczne). Zeszyt 2: Instalacje elektryczne i piorunochronne w budynkach użyteczności publicznej;
- 396/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część C: Zabezpieczenia i izolacje. Zeszyt 1: Pokrycia dachowe;
- 397/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część B: Roboty wykończeniowe. Zeszyt 5: Okładziny i wykładziny z płytek ceramicznych;
- 398/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część B: Roboty wykończeniowe. Zeszyt 3: Posadzki mineralne i żywiczne;
- 399/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część C: Zabezpieczenia i izolacje. Zeszyt 3: Zabezpieczenia przeciwkorozyjne;
- 403/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część A: Roboty ziemne i konstrukcyjne. Zeszyt 4: Konstrukcje drewniane;
- 404/2004 Warunki techniczne wykonania i odbioru robót. Część C: Zabezpieczenia i izolacje. Zeszyt 4: Izolacje wodochronne tarasów.

Równoległe z realizacją programu publikacji dotyczących warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych przez ITB jest realizowany analogiczny program opracowania i publikowania warunków technicznych wykonania i odbioru robót instalacyjnych przez COBRTI INSTAL. Efektem realizacji tego planu jest zbiór publikacji:

- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 1. Komentarz do normy PN-92/B-01706/AzL: 1999 „Zabezpieczenie wody przed wtórnym zanieczyszczeniem” (wyd. I, czerwiec 2001),

- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 2. Wytyczne projektowania instalacji centralnego ogrzewania (wyd. I, sierpień 2001),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 3. Warunki Techniczne wykonania i odbioru sieci wodociągowych (wyd. I, wrzesień 2001),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 4. Warunki Techniczne wykonania i odbioru sieci ciepłowniczych z rur i elementów preizolowanych (wyd. I, czerwiec 2002),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 5. Warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji wentylacyjnych (wyd. I, wrzesień 2002),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 6. Warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji ogrzewczych (wyd. I, maj 2003),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 7. Warunki techniczne wykonania i odbioru instalacji wodociągowych (wyd. I, wrzesień 2003),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 8. Warunki techniczne wykonania i odbioru węzłów ciepłowniczych (wyd. I, wrzesień 2003),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 9. Warunki techniczne wykonania i odbioru sieci kanalizacyjnych (wyd. I, wrzesień 2003),
- Wymagania techniczne COBRTI INSTAL Zeszyt 10. Wytyczne stosowania i projektowania instalacji z rur miedzianych (wyd. I, styczeń 2004).

Wszystkie wymienione publikacje, określające warunki techniczne wykonania i odbioru robót, stanowią zbiór wiedzy technicznej w budownictwie, którego przydatność limituje przede wszystkim czas ich opublikowania, który świadczy o stopniu aktualności tej wiedzy.

Przedstawione informacje powinny stanowić dostatecznie szerokie wyjaśnienie problemów ujawnionych w przytoczonym na wstępie piśmie „Inwestora”, które może być przydatne wszystkim innym Czytelnikom „IB”.

mgr inż. architekt

WŁADYSŁAW KORZENIEWSKI

Kalendarium

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 października 2005 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie (Dz.U. Nr 201, poz. 1673).

Dokumentacja hydrogeologiczna oraz geologiczno-inżynierska składa się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa dokumentacji obejmuje:

- 1) stronę tytułową,
- 2) kartę informacyjną dokumentacji (sporządzoną także w formie elektronicznej) według wzorów określonych w załączniku do rozporządzenia,
- 3) kopię lub uwierzytelniony odpis koncesji lub decyzji zatwierdzającej projekt prac geologicznych, których wyniki przedstawione są w dokumentacji, jeśli sporządzenie tego dokumentu było wymagane,
- 4) część opisową,
- 5) spis literatury i materiałów archiwalnych, uwzględnionych przy opracowaniu dokumentacji.

Mapy wymagane w części graficznej dokumentacji opracowuje się na podstawie map topograficznych pozyskanych z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. W rozdziale czwartym określono szczegółowe wymagania, jakim powinna odpowiadać część opisowa i część graficzna dokumentacji geologiczno-inżynierskiej. Do dokumentacji hydrogeologicznych i geologiczno-inżynierskich, przekazanych właściwym organom administracji geologicznej do przyjęcia przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 19 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie (Dz.U. Nr 153, poz. 1779).

Weszło w życie z dniem 14 listopada 2005 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. Nr 216, poz. 1824).

Przepisy rozporządzenia stosuje się w przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie występowania azbestu w przewidzianych do usunięcia materiałach lub konstrukcji budynku. Rozporządzenie określa obowiązki pracodawcy w zakresie zapewnienia niezbędnych środków ochrony w celu zmniejszenia ryzyka zawodowego oraz obowiązki w zakresie kontroli stopnia narażenia pracowników na działanie pyłu azbestu.

Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz.U. Nr 45, poz. 280).

Weszło w życie z dniem 15 listopada 2005 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 219, poz. 1864).

Przepisy rozporządzenia stosuje się przy projektowaniu i budowie telekomunikacyjnych obiektów budowlanych, tj. linii kablowej podziemnej, linii kablowej nadziemnej, kanalizacji kablowej, wież antenowych, masztów i konstrukcji wsporczych, kontenerów telekomunikacyjnych oraz szaf kablowych.

Do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, a niezakończonych decyzją ostateczną, sto-

suje się przepisy niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie rozporządzenia dokonano zgłoszenia budowy lub wykonywania robót budowlanych, zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się.

Wejdzie w życie z dniem 1 lutego 2006 r.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wzorów i sposobu prowadzenia centralnych rejestrów osób posiadających uprawnienia budowlane, rzeczoznawców budowlanych oraz ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie (Dz.U. Nr 219, poz. 1868).

Wprowadzone zmiany dotyczą osób nieposiadających obywatelstwa polskiego, które obowiązane są podawać, w miejsce numeru PESEL, numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość.

Straciło moc rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 kwietnia 2002 r. w sprawie wzorów i sposobu prowadzenia centralnych rejestrów osób posiadających uprawnienia budowlane, rzeczoznawców budowlanych oraz ukaranych z tytułu odpowiedzialności zawodowej w budownictwie (Dz.U. Nr 62, poz. 565).

Weszło w życie z dniem 15 listopada 2005 r.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Transportu i Budownictwa (Dz.U. Nr 220, poz. 1900).

Minister Transportu i Budownictwa kieruje następującymi działami administracji rządowej: budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa, gospodarka morska, łączność i transport. Obsługę Ministra Transportu i Budownictwa zapewnia Ministerstwo Transportu i Budownictwa. Do organów podległych lub nadzorowanych przez Ministra Transportu i Budownictwa należą: Główny Geodeta Kraju, Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, Generalny Dy-

rektor Dróg Krajowych i Autostrad, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego, Główny Inspektor Transportu Drogowego, Prezes Urzędu Regulacji Telekomunikacji i Poczty, Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego.

Weszło w życie z dniem 2 listopada 2005 r., z mocą od dnia 31 października 2005 r.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 listopada 2005 r. w sprawie określenia gmin i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w wyniku działania żywiołu (Dz.U. Nr 223, poz. 1919).

W załączniku do rozporządzenia określono gminy i miejscowości, w których stosuje się szczególne zasady odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych.

Przepisy rozporządzenia stosuje się przez okres 12 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

Weszło w życie z dniem 9 listopada 2005 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego (Dz.U. Nr 233, poz. 1988).

W załączniku do rozporządzenia określono substancje szczególnie szkodliwe dla środowiska wodnego, których wprowadzanie w ściekach przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych wymaga uzyskania pozwolenia wodnoprawnego.

Weszło w życie z dniem 15 grudnia 2005 r.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi przesyłowe dalekosiężne służące do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 243, poz. 2063).

Przepisy rozporządzenia stosuje się przy budowie obiektów budowlanych przeznaczonych do magazynowania, przeładunku i dystrybucji ropy naftowej oraz produktów naftowych, a także przy przebudowie tych obiektów. Bazy paliw płynnych wybudowane albo użytkowane przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia powinny być do dnia 31 grudnia 2007 r. wyposażone w instalacje, urządzenia lub systemy przeznaczone do:

- 1) zabezpieczania przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych;
- 2) pomiaru i monitorowania stanu magazynowanych produktów naftowych oraz sygnalizacji przecieków tych produktów do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Natomiast stacje paliw płynnych użytkowane albo wybudowane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia powinny być wyposażone do dnia 31 grudnia 2007 r. w urządzenia do pomiaru i monitorowania stanu magazynowanych produktów naftowych oraz urządzenia do sygnalizacji wycieku produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Straciło moc rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 98, poz. 1067 z późn. zm.).

Weszło w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2005 r. w sprawie zakresu informacji o zmianach wymogów dotyczących zawodów regulowanych oraz o podjętych decyzjach w sprawach uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego, a także terminów ich składania (Dz.U. Nr 248, poz. 2098).

Właściwe organy przekazują krajowemu koordynatorowi właściwemu do spraw uznawania kwalifikacji w danych zawodach informacje o zmianach wymogów dotyczących poszczególnych zawodów regulowanych z chwili-

ROZMAITOŚCI

» AUTOSTRADY

Odejdzie od dotychczasowego systemu finansowania i przyspieszenie tempa budowy autostrad, a także realne wsparcie państwa dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego zapowiedział Jerzy Polaczek, nowy minister transportu i budownictwa. Zmiany muszą nastąpić w rozwiązaniach związanych z utrzymaniem, inwestowaniem i budową dróg. Zdaniem ministra, konieczna jest także zmiana ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy o ochronie środowiska.

» ŁATWIEJSZA JAZDA PO KRAKOWIE...

Ponad 232 mln zł netto będzie kosztować realizacja pierwszego etapu projektu zintegrowanego transportu publicznego w aglomeracji krakowskiej. Prawie połowę pieniędzy – ponad 115 mln zł – miasto otrzyma w ramach unijnego Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

» ... I KRYNICY GÓRSKIEJ

Wyburzenie starego wiaduktu kolejowego w Bobowej i rozpoczęcie budowy nowego zakłada drugi etap modernizacji drogi wojewódzkiej nr 981 pomiędzy Zborowicami a Krzyżówką w Małopolsce. Inwestycja, kosztująca w sumie ponad 41 mln zł, w 75% finansowana jest z funduszy unijnych.

» PRESTIŻOWE ADRESY

Ceny najmu na najlepszych ulicach świata wzrosły średnio o 8%. Więcej, bo o ponad jedną trzecią, podrożała luksusowa Piąta Aleja w Nowym Jorku. Najdroższa ulica handlowa w Polsce, warszawski Nowy Świat, utrzymała stawki z 2004 r. W Europie Środkowej najdroższa jest praska Na Prikope/plac Vaclava, która zajmuje 17. pozycję z czynszami sięgającymi 1920 euro za mkw. rocznie. To prawie trzykrotnie więcej niż na Nowym Świecie.

źródło: PAP, „Rzeczpospolita”

lą ogłoszenia przepisów regulacyjnych zmieniających te wymogi, a także informacje o podjętych decyzjach w sprawach uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego w formie zestawień, których zakres określono w załącznikach nr 1 i 2, oraz formularza, zawierającego informacje określone w załączniku nr 3.

Straciło moc rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 2003 r. w sprawie zakresu informacji o zmianach wymogów dotyczących zawodów regulowanych oraz o podjętych decyzjach w sprawach uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu regulowanego, a także terminów ich składania (Dz.U. Nr 11, poz. 113).

Weszło w życie z dniem 3 stycznia 2006 r.

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 2005 r., sygn. akt SK 61/03 (Dz.U. Nr 254, poz. 2138).

Lidia i Adam H. nabyli od różnych osób udziały w nieruchomości. Kiedy zwrócili się o wydanie dokumentów administracyjnych budynku, administrator powiadomił ich, że jest właścicielem tej części nieruchomości. Po czym wniósł wspólnie z bratem wniosek do sądu rejonowego o stwierdzenie, że ich ojciec Kazimierz G. nabył przez zasiedzenie prawo własności działki zabudowanej domem mieszkalnym. W dniu orzekania przez sąd rejonowy w księdze wieczystej wpisani byli jako właściciele Lidia i Adam H. Sąd rejonowy orzekł jednak zgodnie z wnioskiem obu braci. Po wyczerpaniu całej drogi sądowej Lidia i Adam H. stwierdzili, że ich jedynym środkiem ochrony prawa własności jest skarga konstytucyjna. Zdaniem skarżących, nabycie przez zasiedzenie własności nieruchomości wpisanej do księgi wieczystej powoduje z mocy samego prawa niezgodność tej księgi z rzeczywistym stanem prawnym. Tolerowanie latami takiej niezgodności narusza Konstytucję. Skarżący uważają także m.in., że niekonstytucyjne jest dopuszczenie w obrocie prawnym nierównego traktowania uprawnionego z tytułu zasiedzenia z uprawnionym z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności.

Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie połączenia Instytutu Techniki Budowlanej i Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast” (Dz.U. Nr 261, poz. 2193).

Z dniem 1 stycznia 2006 r. Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast” w Poznaniu został włączony do Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 8 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla dźwigów i ich elementów bezpieczeństwa (Dz.U. Nr 263, poz. 2198).

Rozporządzenie określa: zasadnicze wymagania dotyczące projektowania i wytwarzania dźwigów stale obsługujących budynki i budowle, poruszających się po ustalonym torze, oraz elementów bezpieczeństwa stosowanych w wyżej wymienionych dźwigach; procedury oceny zgodności; sposób oznakowania dźwigów i ich elementów bezpieczeństwa; wzór znaku CE. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się m.in. do dźwigów budowlanych przeznaczonych do podnoszenia osób lub osób i towarów.

Weszło w życie z dniem 1 stycznia 2006 r.

Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 października 2005 r. w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz kar za zniszczenie zieleni na rok 2006 (M.P. Nr 62, poz. 861).

W załącznikach do obwieszczenia określono maksymalne stawki opłat za usuwanie drzew oraz stawki opłat dla poszczególnych rodzajów i gatunków drzew. Określono także stawkę za usunięcie jednego metra kwadratowego powierzchni pokrytej krzewami (w wysokości 210,12 zł) oraz stawki kar za zniszczenie jednego metra kwadratowego terenu zieleni (48,33 zł dla trawników, 414,99 zł dla kwietników).

Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2005 r. w sprawie kwoty ograniczenia

rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2006 (M.P. Nr 84, poz. 1221).

Kwota ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w roku 2006 wynosi 73 560,00 zł.

Obwieszczenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie wykazu materiałów budowlanych, które do dnia 30 kwietnia 2004 r. były opodatkowane stawką VAT w wysokości 7%, a od dnia 1 maja 2004 r. są opodatkowane stawką 22% (Dziennik Urzędowy Ministra Transportu i Budownictwa z 2006 r. Nr 1, poz. 1).

Załącznikiem do obwieszczenia jest wykaz 170 materiałów budowlanych. Materiały zawarte w wykazie będą objęte systemem zwrotu wydatków w związku z wejściem w życie dnia 1 stycznia 2006 r. ustawy z dnia 29 sierpnia 2005 r. o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (Dz.U. Nr 177, poz. 1468). Ustawa ta („LB” nr 10/2005) pozwala osobom fizycznym ubiegać się o zwrot części wydatków na materiały budowlane zakupione od dnia 1 maja 2004 r. do 31 grudnia 2007 r. Zwrot dotyczy inwestycji realizowanych przez osoby fizyczne, gdy inwestor samodzielnie dokonuje zakupów (a nie w ramach działalności gospodarczej). Można odzyskać 68,18% VAT zapłaconego w cenie materiałów budowlanych, mniej – jeśli wcześniej dana osoba korzystała z tzw. dużej ulgi budowlanej oraz ulgi na remont bądź modernizację swojego domu lub mieszkania.

Wykaz materiałów budowlanych, których kupno umożliwia odzyskanie części VAT zapłaconego przy ich nabyciu i bliższe informacje – dotyczące trybu ubiegania się o zwrot części wydatków poniesionych na zakup materiałów budowlanych w związku z budową i remontem budynku mieszkalnego lub jego części – znajdują się na stronie internetowej Ministerstwa Transportu i Budownictwa (www.mtib.gov.pl).

ANETA MALAN

specjalista w zakresie prawa budowlanego

LICZ I BUDUJ

JEDYNY NA RYNKU
MIESIĘCZNIK
O EKONOMICCE
BUDOWNICTWA !

PRAKTYCZNY PORADNIK I NARZĘDZIE PRACY DLA:

- ▶ wykonawców robót
- ▶ inwestorów (samorządów, spółdzielni mieszkaniowych, deweloperów)
- ▶ projektantów
- ▶ zarządzających kosztami

95% nakładu dociera bezpośrednio do grup docelowych w PRENUMERACIE

DLA KAŻDEGO UCZESTNIKA PROCESU BUDOWLANEGO WAŻNE INFORMACJE O:

- ▶ cenach w budownictwie, wielkościach i kierunkach ich zmian
- ▶ aktualnościach w kosztorysowaniu
- ▶ cenach robót w nowych technologiach
- ▶ umowach o roboty budowlane
- ▶ przygotowaniu i rozliczaniu inwestycji
- ▶ nowym Prawie zamówień publicznych
- ▶ finansach w firmach budowlanych
- ▶ specjalistyczne artykuły z zakresu najnowszych rozwiązań w budownictwie

www.liczibuduj.pl

SYSTEM
SEKOCENBUD

WYDAWCA: OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.

02-548 Warszawa, ul. Grażyny 15

ABONAMENT: tel.: 22 440-84-12, fax: 22 440-84-41,

e-mail: abonament@sekocenbud.pl

OFERTA DLA CZYTELNIKÓW Inżyniera Budownictwa

PRENUMERATA „LICZ I BUDUJ” NA 2006 r.
12 NUMERÓW TYLKO 72 zł* (77,04 zł brutto)

Proszę zaznaczyć właściwe pole:

Zamawiam PRENUMERATĘ „LICZ I BUDUJ” na 2006 r.
– 12 numerów w cenie 72 zł (77,04 zł brutto)

Zamawiam BEZPŁATNY przykładowy egzemplarz
miesięcznika „LICZ I BUDUJ”

IMIĘ I NAZWISKO:

NAZWA FIRMY:

ADRES:

TEL./FAX:

NIP:

Przedpłata została przelana na konto OWEOB PROMOCJA Sp. z o.o.
w Warszawie, w BPH SA Warszawa na:

nr konta 70 10600076 0000320000644786

Jestem osobą fizyczną, nie prowadzącą działalności gospodarczej: TAK NIE

*OFERTA WAŻNA DO 20 lutego 2006 r.

Wypełniony kupon prosimy przesłać na podany obok adres lub fax.

PODPIS ZAMAWIAJĄCEGO

XXI Ogólnopolska Konferencja „Warsztat Pracy Projektanta Konstrukcji” Beskidy-Szczyrk – 8-11 marca 2006 roku

Warsztaty Pracy Projektanta Konstrukcji są coroczną Konferencją organizowaną w ramach PZITB przez Oddziały w Bielsku-Białej, Gliwicach, Katowicach i Krakowie, przy czym kolejno inny oddział pełni rolę wiodącą. W roku 2006 będzie to Oddział PZITB w Gliwicach. Konferencja rozpoczyna nowy – czteroletni – cykl pod wspólnym tytułem:

NAPRAWY I WZMOCNIENIA KONSTRUKCJI BUDOWLANYCH

W roku 2006 tematem będą: **KONSTRUKCJE ŻELBETOWE**

W ramach wykładów omówione zostaną między innymi takie zagadnienia, jak:

- metody określenia wytrzymałości betonu na podstawie diagnostycznych badań konstrukcji, a także zagadnienia lokalizacji wad w konstrukcji oraz lokalizacji stali zbrojeniowej,
- metody diagnostyki zagrożenia korozyjnego konstrukcji żelbetowych, w tym korozją biologiczną,
- metody niszczenia i cięcia betonu w pracach remontowych i rozbiórkowych,
- materiały do napraw i wzmocnień konstrukcji żelbetowych oraz technologie i metody odtwarzania konstrukcji żelbetowych,
- zabezpieczenie i regeneracja zagrożonych korozją konstrukcji z betonu,
- wzmocnianie konstrukcji żelbetowych przez konstrukcję żelbetową oraz naprawa i uszczelnienie dylatacji,
- wzmocnianie taśmami i matami węglowymi wraz z metodami obliczeń,
- wzmocnianie konstrukcji żelbetowych przez sprężenie, w tym także naprawy i remonty kołowych i prostokątnych zbiorników, także przez sprężanie,
- prostowanie obiektów żelbetowych,
- zagadnienia remontowe budynków z „Wielkiej płyty”, w tym zagadnienia remontowe warstwy fakturowej ścian trójwarstwowych,
- nowe zagadnienia zawarte w EC-2, w tym zagadnienia ochrony przeciwożniowej.

Podczas Konferencji odbędzie się „Wieczór inżynierski”, w ramach którego przewidziane jest spotkanie uczestników z Prezesem Krajowej Rady Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa prof. zw. dr. hab. inż. Zbigniewem Grabowskim.

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU W KONFERENCJI

Adres organizatorów: Oddział PZITB w Gliwicach, 44-100 Gliwice, Rynek 18
tel./fax 032 231 13 27, www.pzitb.gliwice.pl, e-mail: pzitb.gliwice@vp.pl

Zagadnienia dotyczące umów o roboty budowlane uregulowane są w przepisach art. 647–658 Kodeksu cywilnego, przy czym: do skutków opóźnienia się przez wykonawcę z rozpoczęciem robót lub wykończeniem obiektu budowlanego albo wykonywania przez wykonawcę robót budowlanych w sposób wadliwy lub sprzeczny z umową, do rękojmi za wady wykonanego obiektu, jak również do uprawnienia inwestora do odstąpienia od umowy przed ukończeniem obiektu, stosuje się odpowiednio przepisy o umowie o dzieło, tj. postanowienia art. 627–646 Kodeksu cywilnego.

Przedstawiamy przykładowy wzór umowy o roboty budowlane zawierający zapisy, które są niezbędne w umowach należycie chroniących interesy stron. W następnych numerach „Inżyniera budownictwa” szczegółowo omówimy typowe postanowienia o roboty budowlane oraz wskażemy pułapki, jakie mogą znaleźć się w umowach.

Umowy o roboty budowlane

Przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor (zamawiający) zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

UMOWA O ROBOTY BUDOWLANE

Zawarta dnia w Warszawie

pomiędzy z siedzibą w przy ul. zarejestrowaną pod numerem KRS, zwaną dalej w treści niniejszej Umowy **ZAMAWIAJĄCYM**, reprezentowaną przez:

1.
2.

a z siedzibą w, ul. zarejestrowaną pod numerem KRS, zwaną dalej w treści niniejszej Umowy **WYKONAWCĄ**, reprezentowaną przez:

1.
2.

Przedmiot Umowy

§ 1

1. Przedmiotem niniejszej Umowy jest wykonanie budynku usługowo-handlowego przy ul. w
2. Szczegółowy zakres robót z podziałem na branże wyszczególniony został w harmonogramie rzeczowym robót, stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszej Umowy.
3. Wykonawca zobowiązuje się do wykonania przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z dokumentacją techniczną, zasadami wiedzy technicznej i sztuki budowlanej, obowiązującymi przepisami i polskimi normami oraz do oddania przedmiotu niniejszej Umowy Zamawiającemu w terminie w niej uzgodnionym.
4. Zamawiający oświadcza, że jest właścicielem terenu, na którym zrealizowany zostanie przedmiot niniejszej Umowy oraz że posiada pozwolenie na budowę.

Obowiązki Stron

§ 2

1. Do obowiązków Zamawiającego należy:
 - 1) wprowadzenie i protokolarne przekazanie Wykonawcy placu budowy wraz z pozwoleniem na budowę i Dziennikiem budowy;
 - 2) zapewnienie na swój koszt nadzoru autorskiego i inwestorskiego;
 - 3) odbiór przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z jej postanowieniami zawartymi w § 7;
 - 4) terminowa zapłata wynagrodzenia określonego w § 5 niniejszej Umowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy:
 - 1) realizacja przedmiotu niniejszej Umowy zgodnie z harmonogramem rzeczowym robót, stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszej Umowy;
 - 2) prowadzenie wszystkich rodzajów robót przez osoby uprawnione zgodnie ze sztuką budowlaną, wiedzą techniczną oraz obowiązującymi przepisami prawnymi;

- 3) zabezpieczenie placu budowy oraz prowadzenie robót zgodnie z przepisami BHP oraz ppoż.;
- 4) wykonanie i terminowe przekazanie Zamawiającemu przedmiotu niniejszej Umowy;
- 5) dostarczanie niezbędnych atestów, wyników oraz protokołów badań, sprawozdań i prób dotyczących realizowanego przedmiotu niniejszej Umowy;
- 6) usuwanie wszelkich usterek stwierdzonych podczas odbiorów przeprowadzanych zgodnie z postanowieniami § 7 niniejszej Umowy, w terminach technicznie i organizacyjnie uzasadnionych;
- 7) przygotowanie i przekazanie Zamawiającemu dokumentacji powykonawczej, w tym pomiarów geodezyjnych wynikających z obowiązków służb geodezyjnych;
- 8) zabezpieczenie instalacji i urządzeń na terenie budowy i w jej bezpośrednim otoczeniu – jeśli wynika to z dokumentacji technicznej – przed ich zniszczeniem lub uszkodzeniem w trakcie wykonywania robót, stanowiących przedmiot niniejszej Umowy;
- 9) zapewnienie bezpiecznego korzystania z terenu przylegającego do placu budowy;
- 10) dbanie o porządek na placu budowy, o schludny jej wygląd na zewnątrz oraz utrzymywanie budowy w stanie wolnym od przeszkód komunikacyjnych;
- 11) po zakończeniu i przekazaniu robót – uporządkowanie terenu budowy, zaplecza budowy będącego jego własnością, jak również terenów sąsiadujących zajętych lub użytkowanych przez Wykonawcę, łącznie z przywróceniem zagospodarowania terenów w zieleń;
- 12) kompletowanie w trakcie realizacji robót stanowiących przedmiot niniejszej Umowy wszelkiej dokumentacji zgodnie z przepisami Prawa budowlanego oraz przygotowanie do odbioru końcowego kompletu protokołów niezbędnych przy odbiorze, w tym dotyczących przyłączy i instalacji podlegających przekazaniu odpowiednim służbom eksploatacyjnym;
- 13) usunięcie wszelkich wad i usterek stwierdzonych przez Nadzór Inwestorski w trakcie trwania robót w uzgodnionym przez Strony terminie, nie dłuższym jednak niż termin technicznie uzasadniony konieczny do ich usunięcia.

Terminy realizacji przedmiotu Umowy

§ 3

1. Strony ustalają następujące terminy realizacji robót:
 - 1) termin przekazania placu budowy wraz z pozwoleniem na budowę, Dziennikiem budowy i kompletną dokumentacją techniczną oraz wskazaniem punktów poboru mediów wody oraz energii elektrycznej do dnia
 - 2) termin rozpoczęcia robót – siedem dni po przekazaniu placu budowy;
 - 3) termin zakończenia robót do dnia
 - 4) termin oddania Zamawiającemu przedmiotu niniejszej Umowy
2. Szczegółowe terminy realizacji robót określa harmonogram rzeczowy robót, stanowiący Załącznik Nr 1 do niniejszej Umowy.
3. Strony zgodnie postanawiają, że zmiana umownego terminu zakończenia przedmiotu niniejszej Umowy jest możliwa w następujących przypadkach:
 - 1) wstrzymania robót lub przerw w pracach powstałych z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego;
 - 2) nieprzekazania w terminie wynikającym z ust. 1 pkt. 1) placu budowy;
 - 3) wystąpienia w czasie realizacji robót stanu surowego otwartego i robót zewnętrznych temperatur poniżej minus 10°C o godzinie 7.00 rano;
 - 4) działania siły wyższej, za którą uważa się zdarzenia o charakterze nadzwyczajnym, występujące po zawarciu niniejszej Umowy, a których Strony nie były w stanie przewidzieć w momencie jej zawierania i których zaistnienie lub skutki uniemożliwiają wykonanie niniejszej Umowy zgodnie z jej treścią. Do działań siły wyższej Strony zaliczają w szczególności: wojnę, działania wojenne, powódź, pożar, który nie powstał z winy Wykonawcy, epidemie, strajki, z wyjątkiem strajków w zakładach Wykonawcy lub Zamawiającego, akt administracji państwowej. Strona powołująca się na stan siły wyższej jest zobowiązana do niezwłocznego pisemnego powiadomienia drugiej Strony, a następnie do udokumentowania zaistnienia tego stanu. Po ustąpieniu przeszkód w realizacji niniejszej Umowy, spowodowanych zaistnieniem siły wyższej, Wykonawca zobowiązany jest dołożyć starań dla nadrobienia zaległości powstałych w wyniku nieprzewidzianych zadań. O ile stan siły wyższej trwa dłużej niż jeden miesiąc, każda ze Stron ma prawo do odstąpienia od dalszej realizacji niniejszej Umowy bez kar i odszkodowań z tego tytułu. Roszczenia powstałe przed zaistnieniem siły wyższej zostaną rozliczone pomiędzy Stronami na dzień zaistnienia siły wyższej;
 - 5) rozszerzenia zakresu rzeczowego robót w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej Umowy.
4. W przypadku wystąpienia przyczyn, o których mowa w ust. 3, Strony uzgadniają nowe terminy realizacji przedmiotu niniejszej Umowy w formie aneksu.

Zatrudnianie podwykonawców

§ 4

1. Określone w harmonogramie rzeczowym robót, stanowiącym Załącznik Nr 1 do niniejszej Umowy, roboty z zakresu instalacji hydraulicznych zrealizowane będą przez podwykonawców.
2. Do zawarcia przez Wykonawcę umowy z podwykonawcą jest wymagana zgoda Zamawiającego.
3. Jeżeli Zamawiający, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez Wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy.
4. Wykonawca oraz Zamawiający ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę.

Wynagrodzenie Wykonawcy

§ 5

1. Strony określają wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu niniejszej Umowy w kwocie (słownie:) złotych.
2. Kwota wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, powiększona zostanie o obowiązujący podatek od towarów i usług.
3. Wynagrodzenie Wykonawcy nie obejmuje kosztów czynności, które bezpośrednio pokrywa Zamawiający:
 - 1) nadzoru autorskiego i inwestorskiego;
 - 2) opracowania dokumentacji;
 - 3) tymczasowego zajęcia terenu wraz z kosztami projektów organizacji ruchu do wystąpienia o zajęcie terenu;
 - 4) związanych z wycinką drzew.

Zasady płatności wynagrodzenia**§ 6**

1. Rozliczenie pomiędzy Stronami za wykonane roboty następować będzie sukcesywnie na podstawie faktur wystawionych przez Wykonawcę, na podstawie – zatwierdzonego przez Strony w terminie siedmiu dni roboczych od dnia złożenia – protokołu częściowego odbioru robót.
2. Płatności będą dokonywane przelewem na wskazany przez Wykonawcę rachunek bankowy, w terminie czternastu dni od daty otrzymania przez Zamawiającego faktury wraz z protokołem odbioru robót oraz oświadczeniem podwykonawców o uregulowaniu przez Wykonawcę wymagalnych zobowiązań z tytułu zrealizowanych przez podwykonawców robót wskazanych w § 4 ust. 1 niniejszej Umowy.
3. Za nieterminowe płatności faktur Wykonawca ma prawo naliczyć odsetki ustawowe.
4. Z każdej faktury Wykonawcy Zamawiający będzie zatrzymywał 10% jej wartości netto, tytułem kaucji gwarancyjnej, zgodnie z postanowieniami § 11 ust. 3 niniejszej Umowy.

Odbiory robót**§ 7**

1. Strony zgodnie postanawiają, że będą stosowane następujące rodzaje odbiorów robót:
 - a) odbiory częściowe stanowiące podstawę do wystawiania faktur częściowych za wykonanie danego rodzaju robót,
 - b) odbiory robót zanikających,
 - c) odbiór końcowy.
2. Odbiory częściowe oraz odbiory robót zanikających dokonywane będą przez Zamawiającego przy udziale Inspektora Nadzoru Inwestorskiego. Wykonawca winien zgłaszać gotowość do odbiorów, o których wyżej mowa, wpisem do Dziennika budowy.
3. Odbiory, o których mowa w ust. 2, dokonywane będą w terminie siedmiu dni roboczych, licząc od daty zgłoszenia. Z czynności odbiorów sporządzone będą protokoły, które stanowią będą załączniki do faktur częściowych.
4. Wykonawca będzie awizował Zamawiającemu gotowość do odbioru końcowego na czternaście dni przed dniem rozpoczęcia tego odbioru, pismem składanym bezpośrednio w siedzibie Zamawiającego.
5. Podstawą do zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości odbioru będzie faktyczne wykonanie robót, potwierdzone w Dzienniku budowy wpisem dokonany przez Inspektora Nadzoru Inwestorskiego.
6. Zamawiający zobowiązany jest do dokonania lub odmowy dokonania odbioru końcowego, w terminie nieprzekraczającym czternastu dni roboczych od dnia rozpoczęcia tego odbioru.
7. Jeżeli Zamawiający nie przystąpi do odbioru robót, w terminach określonych w ust. 3 i w ust. 6, Wykonawca protokolarnie ustali stan przedmiotu odbioru przez powołaną przez siebie komisję. Protokół, o którym mowa wyżej, stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury i zapłaty wynagrodzenia. W takim przypadku Wykonawca nie pozostanie w zwłoce ze spełnieniem zobowiązania wynikającego z niniejszej Umowy, od daty zgłoszenia gotowości do odbioru. Zamawiający zwróci Wykonawcy poniesione przez niego i uzasadnione koszty związane ze zwłoką w przeprowadzeniu czynności odbioru.
8. O dokonaniu jednostronnego odbioru, o którym mowa w ust. 7, Wykonawca powiadomi na piśmie Zamawiającego i dostarczy mu protokół, nie później jednak niż w dniu następnym po dokonaniu odbioru.
9. Wraz z podpisaniem protokołu odbioru końcowego Wykonawca przekaze Zamawiającemu dokumentację powykonawczą wraz z niezbędnymi dokumentami, takimi jak: protokoły odbiorów, protokoły rozruchu, instrukcje obsługi, inwentaryzacja geodezyjna, kominiarska oraz atesty i zezwolenia dotyczące urządzeń i instalacji zamontowanych lub wykonanych w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej Umowy.
10. Dokumentacja powykonawcza, o której mowa w ust. 9, wykonana będzie na jednym egzemplarzu dokumentacji technicznej przekazanej Zamawiającemu przez Wykonawcę, poprzez naniesienie wszystkich zmian.
11. Jeżeli w toku czynności odbioru zostanie stwierdzone, że przedmiot odbioru nie osiągnął gotowości do odbioru z powodu niezakończenia robót lub nieprzeprowadzenia z wynikiem pozytywnym wszystkich wymaganych prób lub posiadania wad uniemożliwiających zasiedlenie budynku, Zamawiający może odmówić odbioru do czasu usunięcia tych wad lub dokonać odbioru warunkowego, z podaniem terminu na usunięcie wad lub usterek.
12. Jeżeli w toku czynności odbioru zostaną stwierdzone wady, które nie nadają się do usunięcia, a umożliwiają one użytkowanie przedmiotu odbioru zgodnie z przeznaczeniem, Zamawiający obniży wynagrodzenie do wysokości uzgodnionej przez Strony.
13. Za datę wykonania przez Wykonawcę zobowiązania wynikającego z niniejszej Umowy uznaje się datę odbioru, stwierdzoną w protokole odbioru.

Roboty dodatkowe**§ 8**

Roboty dodatkowe nieobjęte przekazaną dokumentacją będą wykonane na podstawie wpisu do Dziennika budowy dokonane przez Zamawiającego bądź organ Nadzoru Budowlanego oraz odpowiedniego aneksu do niniejszej umowy zawartego przez Strony.

Kary umowne**§ 9**

1. Strony postanawiają, że w przypadku nienależytego wykonania postanowień niniejszej Umowy obowiązującą formą odszkodowania będą kary umowne naliczane w następujących przypadkach:
 - 1) Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę za zwłokę w przekazaniu placu budowy oraz dostarczeniu kompletnej dokumentacji technicznej, w stosunku do terminu ustalonego w § 3 ust. 1 pkt. 1 niniejszej Umowy – w wysokości 0,1% wynagrodzenia netto za wykonanie przedmiotu niniejszej Umowy – za każdy dzień zwłoki;
 - 2) Wykonawca zapłaci Zamawiającemu:
 - a) karę za zawinioną przez siebie zwłokę w wykonaniu przedmiotu Umowy – w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia netto przysługującego za wykonanie przedmiotu niniejszej Umowy – za każdy dzień zwłoki;
 - b) karę za zwłokę w usunięciu wad lub usterek, licząc od dnia wyznaczonego na usunięcie wad – w wysokości 0,1% wartości wynagrodzenia netto przysługującego za wykonanie elementu, w którym stwierdzono usterki – za każdy dzień zwłoki.
2. Łączna ilość kar umownych płaconych przez każdą ze Stron drugiej Stronie nie może przekroczyć kwoty stanowiącej 10% wynagrodzenia umownego, przy czym Strony zachowują bez ograniczeń prawo do dochodzenia odszkodowania uzupełniającego na zasadach ogólnych.

Odstąpienie od Umowy**§ 10**

Oprócz przypadków wymienionych w treści tytułu XV Kodeksu cywilnego, Stronom przysługuje prawo odstąpienia od niniejszej Umowy w następujących przypadkach:

1. Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od niniejszej Umowy, gdy:
 - 1) zostanie ogłoszona upadłość Wykonawcy;
 - 2) zostanie wydany nakaz zajęcia majątku Wykonawcy, w zakresie uniemożliwiającym wykonywanie przedmiotu niniejszej Umowy;
 - 3) Wykonawca nie rozpoczął robót bez uzasadnionych przyczyn lub przerwał je i nie kontynuuje ich pomimo wezwania Zamawiającego złożonego na piśmie;
 - 4) Wykonawca z własnej winy przerwał realizację robót i przerwa ta spowodowała opóźnienie realizacji robót w stosunku do przyjętego harmonogramu o dłużej niż trzydzieści dni.
2. Wykonawcy przysługuje prawo odstąpienia od niniejszej Umowy, jeżeli:
 - 1) Zamawiający opóźnia termin przekazania placu budowy wraz z pozwoleniem na budowę, Dziennikiem budowy i kompletną dokumentacją techniczną oraz wskazaniem punktów poboru mediów wody oraz energii elektrycznej o piętnaście dni roboczych od daty ich powstania;
 - 2) Zamawiający zalega z płatnością wymagalnych należności powyżej trzydziestu dni.
3. Odstąpienie od niniejszej Umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności takiego oświadczenia i powinno zawierać uzasadnienie.
4. W przypadku odstąpienia od niniejszej Umowy Wykonawcę oraz Zamawiającego obciążają następujące obowiązki szczegółowe:
 - 1) w terminie siedmiu dni od daty odstąpienia od niniejszej Umowy Wykonawca, przy udziale Zamawiającego, sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku według stanu na dzień odstąpienia;
 - 2) Wykonawca zabezpieczy przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym na koszt tej Strony, z winy której nastąpiło odstąpienie od niniejszej Umowy;
 - 3) Wykonawca sporządzi wykaz tych materiałów, konstrukcji lub urządzeń, które nie mogą być wykorzystane przez Wykonawcę do realizacji innych robót nieobjętych niniejszą Umową, jeżeli odstąpienie od niniejszej Umowy nastąpiło z przyczyn niezależnych od niego;
 - 4) Wykonawca zgłosi do dokonania przez Zamawiającego odbiór robót zabezpieczających, jeżeli odstąpienie od niniejszej Umowy nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca odpowiada, niezwłocznie, a najpóźniej w terminie trzydziestu dni usunie z terenu budowy urządzenia zaplecza przez niego dostarczone lub wzniesione;
 - 5) Zamawiający, w razie odstąpienia od niniejszej Umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie odpowiada, obowiązany jest do:
 - dokonania odbioru robót przerwanych oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia;
 - rozliczenia się z Wykonawcą z tytułu nierozliczonych w inny sposób kosztów budowy, obiektów zaplecza, urządzeń związanych z zagospodarowaniem i uzbrojeniem terenu budowy, chyba że Wykonawca wyrazi zgodę na przejęcie tych obiektów i urządzeń;
 - przejęcia od Wykonawcy pod swój dozór terenu budowy w ciągu trzydziestu dni od daty podpisania przez Strony niniejszej Umowy protokołu inwentaryzacji robót w toku wg stanu na dzień odstąpienia.

Rękojnia oraz kaucja gwarancyjna**§ 11**

1. Rękojnia na wykonane roboty przysługuje na okres trzydziestu sześciu miesięcy. Bieg gwarancji rozpoczyna się od dnia podpisania protokołu końcowego odbioru przedmiotu niniejszej Umowy.
2. Tytułem kaucji gwarancyjnej należytego wykonania Umowy Zamawiający będzie zatrzymywał z każdej faktury Wykonawcy 10% jej wartości netto. Zatrzymana część wynagrodzenia będzie ulokowana przez Zamawiającego na zablokowanym, oprocentowanym koncie bankowym Wykonawcy. Kwota ta zostanie odblokowana i wraz z odsetkami zwrócona Wykonawcy po dokonaniu odbioru końcowego przedmiotu niniejszej Umowy oraz usunięciu ewentualnych wad, usterek i innych nieprawidłowości w przedmiocie niniejszej Umowy, powstałych z winy Wykonawcy i stwierdzonych w protokole odbioru końcowego robót – pod warunkiem doręczenia Zamawiającemu oświadczenia podwykonawców o uregulowaniu przez Wykonawcę wymagalnych zobowiązań z tytułu zrealizowanych przez podwykonawców robót wskazanych w § 4 ust. 1 niniejszej Umowy oraz wystawienia przez Wykonawcę weksla na kwotę stanowiącą 10% wartości przedmiotu niniejszej Umowy i złożenia go Zamawiającemu. Zwrot weksla nastąpi po upływie terminu rękojmi.
3. Wykonawca zobowiązuje się usunąć na swój koszt wady i usterek stwierdzone w przedmiocie niniejszej Umowy w okresie rękojmi – w terminach technicznie i organizacyjnie uzasadnionych, wyznaczonych przez Zamawiającego.
4. W przypadku gdy Wykonawca nie zgłosi się w celu stwierdzenia wad i usterek w terminie nie dłuższym niż siedem dni lub nie usunie wad i usterek w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiającemu przysługuje prawo dokonania naprawy na koszt Wykonawcy, przez zatrudnienie własnych specjalistów albo specjalistów strony trzeciej – bez utraty praw wynikających z rękojmi.
5. Wszystkie reklamacje będą zgłaszane przez Zamawiającego niezwłocznie i potwierdzane pisemnie, najpóźniej jednak do dnia upływu okresu rękojmi.

Postanowienia końcowe**§ 12**

1. Ewentualne spory, jakie mogą powstać przy realizacji niniejszej Umowy, będą rozstrzygane przez sąd właściwy dla siedziby Zamawiającego.
2. Każda zmiana niniejszej Umowy wymaga formy pisemnego aneksu – pod rygorem nieważności.
3. W sprawach nieuregulowanych niniejszą Umową mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, Prawa budowlanego wraz z przepisami wykonawczymi oraz inne obowiązujące przepisy prawa.
4. Umowę niniejszą sporządzono w dwóch egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

.....
WYKONAWCA

.....
ZAMAWIAJĄCY

SŁAWOMIR ŻURAWSKI
radca prawny

SPECYFIKACJE TECHNICZNE WYKONANIA I ODBIORU ROBÓT BUDOWLANYCH na CD

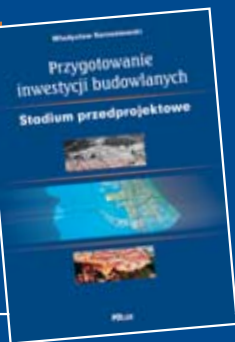
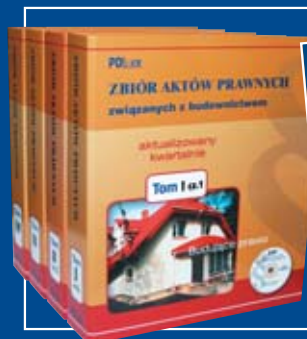
Przepisy dotyczące zamówień publicznych obligują projektantów do sporządzania specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych. Firma Schomburg Polska wychodząc naprzeciw oczekiwaniom projektantów opracowała kilka szczegółowych specyfikacji technicznych (SST) z zakresu chemii budowlanej, dostępnych na płycie CD.

**Chcesz ułatwić sobie pracę?
Skorzystaj z gotowych wzorów,
zamów płytę CD - wypełnij formularz
dostępny na stronie www.schomburg.pl**

 SCHOMBURG

SCHOMBURG Polska Sp. z o. o. • ul. Skłęczkowska 18a
99-300 Kutno • tel. (024) 254 73 42 • fax (024) 253 64 27
www.schomburg.pl • e-mail: biuro@schomburg.pl

www.polcen.com.pl
00-515 Warszawa, ul. Żurawia 32/34
fax 022 622 16 61, tel. 022 622 29 62
e-mail: wydawnictwo@polcen.com.pl

STOSOWANIE PRAWA BUDOWLANEGO™ – poradnik

- Jak uzyskać pozwolenie na budowę lub rozbiórkę?
- Jakie kary grożą za nieprzestrzeganie przepisów prawa budowlanego?
- Jak uzyskać zgodę na usankcjonowanie samowoli budowlanej?
- Kto i kiedy powinien zgłosić obiekt do użytkowania?
- Co należy zrobić w przypadku katastrofy budowlanej?

KUPON tylko dla Czytelników „Inżyniera budownictwa”

Niniejszym zamawiam egz. poradnika
Stosowanie prawa budowlanego w cenie 127 zł **99 zł**

Imię i nazwisko

Nazwa firmy

NIP

Adres

Kod pocztowy

Telefon

Zamówienie realizowane jest za zaliczeniem pocztowym. Koszt przesyłki w wysokości 10 zł ponosi zamawiający. Wypełniony kupon prosimy przesać do redakcji: Wydawnictwo PIIB Sp. z o.o., ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa lub faksem: 022 826 31 14

Wyceny prac projektowych według nowych zasad

Po uchyleniu w roku 1982 obowiązującego cennika prac projektowych (CPP) określanie cen za prace projektowe stało się poważnym problemem, który drastycznie wzrósł po wdrożeniu przepisów dotyczących zamówień publicznych.

Obowiązujące akty prawne nie dają możliwości ustanowienia cenników na usługi, do których zalicza się prace projektowe. Przykładowo:

- art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz.U. Nr 97, poz. 1050) stanowi: ceny towarów i usług uzgadniają strony zawierające umowę (...),
- art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 15 sierpnia 2003 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 86, poz. 804) stanowi: zakazane są porozumienia, których celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, polegające w szczególności na ustalaniu, bezpośrednio lub pośrednio, cen i innych warunków zakupu lub sprzedaży towarów.

Obie cytowane ustawy zakazują więc ustalania cenników m.in. na prace projektowe. Również ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych nie przewiduje możliwości ustalania cen na usługi na podstawie cenników.

Jednak obie strony – zamawiający oraz projektanci i jednostki projektowe – powinny mieć możliwość określenia

cen za te prace, najlepiej na podstawie ogólnodostępnych danych rynkowych lub opracowań wykonywanych przez izby branżowe, gospodarcze bądź stowarzyszenia inżynierów.

Takie materiały pomocnicze do określania cen za prace projektowe występują we wszystkich krajach UE. Również w Polsce, w celu ułatwienia określania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych przez zamawiających, jak też realizując ustalenia ustawy – Prawo zamówień publicznych, Minister Infrastruktury w rozporządzeniu z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym określił zalecane metody i podstawy obliczania planowanych kosztów. W załączniku do rozporządzenia podano wskaźniki procentowe do obliczania wartości prac projektowych w stosunku do kosztów robót budowlano-montażowych inwestycji kubaturowych, liniowych oraz obiektów inżynierskich. Na ich podstawie zamawiający może obliczyć kosz-

ty łączne prac projektowych dla większości inwestycji.

W tym miejscu należy wyraźnie podkreślić, że ów załącznik **nie jest cennikiem prac projektowych**, nie został też wskazany jako materiał pomocniczy do określania cen za prace projektowe i nie może być wykorzystywany w tym charakterze przez projektantów.

W art. 628 Kodeksu cywilnego zapisano, iż: *Wysokość wynagrodzenia za wykonanie dzieła można określić przez wskazanie podstaw do jego ustalenia (...)*. W praktyce za taką podstawę coraz powszechniej przyjmowane jest wydawnictwo **Środowiskowe Zasady Wycen Prac Projektowych (ŚZWPP)**, które jest systematycznie nowelizowane przez Izbę Projektowania Budowlanego – Radę Koordynacyjną Biur Projektów. Przyjęcie tego opracowania jako podstawy do ustalania cen za wykonanie pracy projektowej jako **dzieła** (praca projektowa w momencie opracowania jest dziełem, dopiero w momencie sprzedaży – towarem) jest możliwe w wyniku akceptacji „Środowiskowych Zasad” przez Ministerstwo Infrastruktury (poprzednika obecnego Ministerstwa Transportu i Budownictwa).

W piśmie z 26 sierpnia 2005 r. stwierdzono m.in., że *Ministerstwo Infrastruktury uznaje „Środowiskowe Zasady” jako dobry materiał informacyjny i pomocniczy, pozwalający na ustalenie obiektywnego poziomu cen oferowanych i negocjowanych za prace projektowe i inżynierskie dotyczące wszystkich rodzajów budynków i obiektów finansowanych z budżetu państwa, ze środków publicznych oraz innych źródeł.*

To stanowisko ministerstwa właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej zbliżyło Polskę do praktyki krajów Unii Europejskiej, w której różnego rodzaju cenniki zasad, warunków umów itp., opracowane przez organizacje grupujące inżynierów (izby zawodowe i gospodarcze, stowarzyszenia i in.), zostały uznane przez odpowiednie ministerstwa jako podstawa do określania cen za prace projektowe i usługi inżynierskie.

Metody określania cen za prace projektowe i usługi inżynierskie

W wydawnictwie pt. *Środowiskowe Zasady Wycen Prac Projektowych – 2006* przedstawiono trzy następujące metody określania cen za prace projektowe i usługi inżynierskie:

- **metoda podstawowa**, oparta na technicznych kryteriach trudności oraz wielkości parametru technicznego, jak kubatura, powierzchnia, długość i in. Metoda obejmuje całość zagadnień inwestycyjnych. Poprzez coroczne ustalanie ceny wartości pomocniczej, jaką jest stosowana w tej metodzie „jednostka nakładu pracy” (na podstawie komunikatu Prezesa GUS o wzroście cen), metoda pozwala na precyzyjne określanie cen realnych w danym roku;
- **metoda wskaźnikowa**, bazująca na wskaźnikach procentowych kosztów dokumentacji projektowej w stosunku do kosztów robót budowlano-montażowych. Jest ona oparta na ustaleniach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz.U. Nr 133, poz. 1480). Jest zbliżona do sposobu obliczania planowanych kosztów prac projektowych podanego we wspomnianym rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r., które określa tylko grupy rodzajowe inwestycji, natomiast *ŚZWPP – 2006* uwzględniają podział złożoności i funkcyjności inwestycji na każdym etapie opracowania dokumentacji projektowej, podając przykładowy podział na obiekty, z odpowiednim zaszeregowaniem do kategorii złożoności funkcji;
- **metoda wartościowa**, polegająca na określaniu wartości zamówienia na usługi projektowe na podstawie przewidywanych (lub rzeczywistych) ilości godzin zaangażowanych na realizację tematu przez zespół projektowy oraz uzgodnionej między stronami stawki godzinowej.

Wydawnictwo *ŚZWPP – 2006* stanowi kontynuację poprzednich wydań dotyczących „Środowiskowych

Zasad”, które ukazywały się od roku 1987, średnio co 3 lata. W stosunku do ostatniego wydania z roku 2003 wprowadzono wiele istotnych zmian, obejmujących:

- zmiany wynikające z aktów prawnych, które ukazały się w latach 2003–2005 (do 30 września 2005 r.),
- wyjaśnienia i uzupełnienia podawane w biuletynie pt. *Informacja*, wydawanym przez IPB-RKBP w latach 2003–2005,
- zmiany i uzupełnienia w tabelach, opisach, dodatkach i współczynnikach, wynikające w znacznym stopniu z postępu technicznego oraz propozycji nadsyłanych przez użytkowników,
- podział nakładów pracy dla budynków budownictwa ogólnego, rolniczego, przemysłowego i komunalnego na poszczególne branże, w tym na architekturę, konstrukcję, instalacje rurowe, elektryczne i teletechniczne.

Wydawnictwo *Środowiskowe Zasady Wycen Prac Projektowych – 2006* obejmuje następujące rozdziały:

- **Rozdział 1 – Postanowienia ogólne**
- **Rozdział 2 – tom 1 i 2. Opracowanie dla budynków i budowli oraz zagospodarowania, urzędnictwa i uzbrojenia terenu**
- **Rozdział 3 – Opracowania technologiczne**
- **Rozdział 4 – Sieci uzbrojenia terenu, ulice, drogi, koleje, tramwaje**
- **Rozdział 6 – Inwestycje budownictwa specjalistycznego. Łączność. Radio i telewizja. Lotniska. Budownictwo morskie i wodne śródlądowe. Budownictwo hydrotechniczne**
- **Rozdział 7 – Inwestycje ekologiczne. Technologie zakładów uzdatniania wody, oczyszczalni ścieków, obiektów wodociągowych i kanalizacyjnych, oczyszczania miast, studia z zakresu ochrony środowiska**
- **Rozdział 8 – Opracowania różne. Ochrona przeciwpożarowa, organizacja robót, zagospodarowanie placu budowy, technologia montażu i rozbiórki obiektów, plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (bioz)**

■ Rozdział 10 – Prace urbanistyczne. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W skład zbioru tym razem nie weszły: Rozdział 5 – Elektrownie i elektrociepłownie energetyki zawodowej oraz Rozdział 9 – Dokumentacja projektowo-konstrukcyjna maszyn i urządzeń, ponieważ popyt na nie był niewielki. Zainteresowani mogą korzystać z tych rozdziałów wydanych w 2003 r. („*ŚZWPP – 2003*”).

Dotychczasowa wieloletnia praktyka stosowania „Środowiskowych Zasad”, stała ich doskonalenie, obiektywny poziom cen, coroczne ustalanie wysokości umownej stawki za jednostkę nakładu pracy (j.n.p.) na podstawie komunikatu Prezesa GUS o inflacji, przyjmowanie ich przez sądy do przeprowadzania postępowania dowodowego oraz ich akceptacja przez Ministerstwo Infrastruktury potwierdzają pełną przydatność tej metody do określania cen za prace projektowe i usługi inżynierskie.

Rozpowszechnienie wydawnictwa „ŚZWPP – 2006”

Wydawnictwo „*ŚZWPP – 2006*” będzie dostępne (od lutego br.) w dwóch wersjach (kompletach):

- wersja podstawowa, zawierająca 8 rozdziałów: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10. Cena 320,00 zł + koszty przesyłki;
- wersja ograniczona zawierająca 7 rozdziałów: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8 (w skład kompletu nie wchodzi Rozdział 10 – Prace urbanistyczne. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego). Cena 280,00 zł + koszty przesyłki.

Przewiduje się także możliwość nabycia pojedynczych rozdziałów. Szczegółowe informacje o nabyciu wydawnictwa podano na stronach internetowych: www.ipb.org.pl oraz www.bisprol.pl.

dr inż. KAZIMIERZ STAŚKIEWICZ
Izba Projektowania Budowlanego

NOWOŚĆ!

Zrobisz to MIGiem

ATLAS MIG to nowa zaprawa klejąca do płytek ceramicznych, wprowadzona na rynek przez GRUPĘ ATLAS. Niezastąpiona wówczas, gdy konieczne jest szybkie wykonanie i przekazanie do użytkownika okładziny ceramicznej. Już po czterech godzinach od przyklejenia płytek można na nie wchodzić i rozpocząć spoinowanie.

Często zdarza się, że trzeba przykleić płytki w miejscu, którego nie można na dłużej wyłączyć z użytkowania. Na przykład na podłodze korytarza, który jest ważnym ciągiem komunikacyjnym. Jeśli prace prowadzone są z użyciem tradycyjnej zaprawy klejącej, trzeba liczyć się z co najmniej dobowym wyłączeniem pomieszczenia z eksploatacji. W sytuacji, gdy nie można sobie na to pozwolić, z pomocą przychodzi klej, który załatwia problem w cztery godziny. Mowa o szybko wiążącej zaprawie klejącej ATLAS MIG.

Jest to zaprawa przeznaczona do przyklejania płytek ceramicznych, nie nasiąkliwych płytek cementowych, betonowych i z kamienia naturalnego. ATLAS MIG to gotowa, sucha mieszanka najwyższej jakości spoiwa cementowego, kruszyw i środków modyfikujących. Jest wyrobem wydajnym, bardzo wygodnym i łatwym w użyciu. Dzięki swemu składowi odznacza się dobrą plastycznością oraz przyczepnością do różnego rodzaju materiałów budowlanych, przez co ma uniwersalne zastosowanie. Głównym jednak atutem jest wspomniany już, szybki czas wiązania zaprawy, pozwalający na użytkowanie okładziny (wchodzenie na nią i spoinowanie) już po czterech godzinach po przyklejeniu płytek. ATLAS MIG jest mrozo- i wodoodporny, może więc być stosowany zarówno we wnętrzach, jak i na zewnątrz budynku.

Wyrób spełnia wymagania normy PN-EN-12004:2002/A1:2003 dla kleju klasy C1 FTE i posiada Atest Higieniczny Państwowego Zakładu Higieny nr HK/B/0525/02/2005. Okres prze-

chowywania zaprawy w warunkach zgodnych z wymaganiami, podanymi na opakowaniu, wynosi 12 miesięcy od daty produkcji.

Producent oferuje zaprawę ATLAS MIG w opakowaniach po 25 kg. Cena cennikowa: 29,27 zł za opakowanie. Do ceny doliczyć należy 22 proc. VAT.

www.atlas.com.pl
bezpłatna infolinia:
0-800 168 083

INNE NOWOŚCI ATLASA

- » **ATLAS FUGERO – renowator do fug.** Jest przeznaczony do odświeżania powierzchni spoin – przebarwionych, zabrudzonych lub wyblakłych, ewentualnie do zmiany ich dotychczasowej kolorystyki. Charakteryzuje się bardzo dobrą przyczepnością do mineralnych zapraw do spoinowania, wysokim stopniem krycia oraz dużą odpornością na ścieranie, dzięki czemu może być stosowany zarówno do okładzin ściennych, jak i podłogowych, wewnątrz i na zewnątrz pomieszczeń. Dostępny jest w trzech kolorach: białym – 001, jasnobieżowym – 019 i jasnoszarym – 034.
- » **ATLAS TANGRES – specjalistyczna zaprawa klejąca.** Jest to brat bliźniak cenionej przez wykonawców zaprawy ATLAS CAL N. Nowa zaprawa posiada także wybrane cechy zaprawy ATLAS KARO, bowiem produkowana jest w oparciu o biały cement. Dzięki tym zaletom nadaje się szczególnie do wykonywania okładzin podłogowych z płytek charakteryzujących się zwiększoną nasiąkliwością, np. marmurów naturalnych i syntetycznych lub z innych kamieni naturalnych, bądź aglomeratów kamiennych. ATLAS TANGRES znajduje zastosowanie również w przypadku konieczności zastosowania grubszej warstwy sklejenia (od 4 do 20 mm), czyli bez wcześniejszego korygowania istniejących nierówności podłoża, a także przy mocowaniu płytek dużego formatu lub o silnie profilowanej powierzchni spodu.

DANE TECHNICZNE

Proporcje mieszanki	ok. 0,22 l wody na 1 kg zaprawy ok. 5,5 l wody na 25 kg zaprawy
Czas gotowości zaprawy do pracy	ok. 1 godziny ok. 0,5 godziny przy zastosowaniu EMULSJI ELASTYCZNEJ ATLAS
Czas otwarty pracy	min. 30 minut
Czas korygowania płytki	10 minut
Temperatura:	
– przygotowania zaprawy	od +5°C do +25°C
– podłoża i otoczenia w trakcie prac	od +5°C do +25°C
Odporność na temperatury w trakcie użytkowania	od -20°C do +60°C
Użytkowanie posadzki (możliwość ruchu pieszego)	po 4 godzinach
Spoinowanie	po 4 godzinach
Min. grubość warstwy zaprawy	2 mm
Max. grubość warstwy zaprawy	5 mm
Zawartość rozpuszczalnego chromu (VI) w gotowej masie wyrobu	≤ 0,0002%

Szkola Główna
Gospodarstwa
Wiejskiego

Katedra
Geoinżynierii

WSPÓŁFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO I BUDŻETU PAŃSTWA

Szkolenie

„OCENA WARUNKÓW POSADOWIENIA I BEZPIECZEŃSTWA BUDOWLI ORAZ ICH WPŁYWU NA ŚRODOWISKO”

w ramach ZPORR Priorytet II Działanie 2.1
„Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy
i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”

**PRZEZNACZONE DLA KADRY ZAWODOWEJ WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO
POSIADAJĄCEJ WYŻSZE WYKSZTAŁCENIE**

CZAS TRWANIA SZKOLENIA:

Program szkolenia obejmuje 150 godzin: wykładów i seminariów (100 godz.) oraz ćwiczeń laboratoryjnych, terenowych i obliczeń numerycznych (50 godz.)

TERMINY:

- 1 termin: 14.10.2005 – 18.02.2006
- 2 termin: 3.03.2006 – 24.06.2006
- 3 termin: 1.09.2006 – 22.12.2006

ZAKRES:

Ustawodawstwo w zakresie prawa geologicznego, budowlanego, zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska. Warunki lokalizacji i posadowienia obiektów budowlanych. Badania laboratoryjne i terenowe podłoża obiektów budowlanych. Dobór parametrów i obliczenia geotechniczne. Dokumentowanie geotechniczne. Ocena wpływu obiektów budowlanych na środowisko z wykorzystaniem geoinformacyjnych systemów o środowisku.

KOSZT SZKOLENIA:

Udział w szkoleniu jest bezpłatny. Nie zapewniamy zwrotu kosztów dojazdu i zakwaterowania.

INFORMACJE:

Katedra Geoinżynierii SGGW
02-776 Warszawa, ul. Nowoursynowska 159
tel. +22 59 35 200/201/202, fax +22 59 35 203
e-mail: iks_kg@alpha.sggw.waw.pl
www: http://www.sggw.waw.pl/~iks_kg/efs/efs.htm

Realizacja inwestycji drogowych i mostowych – droga przez mękę

Niepokojąca sytuacja wywołana faktycznym zahamowaniem realizacji dużych inwestycji drogowych i mostowych spowodowała, a właściwie nasiliła dyskusję na temat przyczyn takiego stanu rzeczy. Poniższy artykuł ma na celu pokazanie, jak złożona jest materia zagadnienia i w pewnym stopniu określa aktualny „stan rzeczy”. Z premedytacją nie wchodzi w szczególności, gdyż groziłoby to rozmyciem problemu. Nie podaje również jedynie słusznych recept rozwiązań tej kwestii.

Artkuł stanowi reminiscencje dyskusji, która toczy się od kilku miesięcy w środowisku mostowców, które upoważniło Zarząd Związku Mostowców RP do przedstawienia ich na publicznym forum.

Szeroko rozumiane inwestycje w infrastrukturę komunikacyjną Polski są kluczem do rozwoju gospodarczego kraju. Niestety, ten zdawałoby się truizm nie jest oczywisty dla wielu rodaków, co można byłoby jeszcze zrozumieć, ale również dla wielu posłów, samorządowców, urzędników państwowych różnych szczebli, działaczy ekologicznych itd.

Czasami można odnieść wrażenie, że tylko bezpośrednio związani z budownictwem komunikacyjnym pracownicy administracji drogowo-mostowej, biur projektowych czy firm wykonawczych są zainteresowani rozwojem sieci drogowej i kolejowej, a w tym i obiektów mostowych. Z jednej strony kupujemy co roku setki tysięcy samochodów, a z drugiej protestujemy przeciw nieomal każdej nowej inwestycji drogowej. Im większe miasto, tym sytuacja jest gorsza. Do granic absurdu doprowadzona została sytuacja komunikacyjna w Warszawie. Samochodów już jest tyle, że po prostu fizycznie nie mieszczą się na uli-

cach. A mimo to niewiele dzieje się w tej materii.

Zadziwiające jest, że z jednej strony ludzie stoją w korkach i złorzeczą na nie, a z drugiej strony walczą, aby nie rozbudowywać sieci dróg. Można zapytać: czy to głupota, czy swoista schizofrenia? To zapewne też, ale najczęściej są to przede wszystkim tzw. interesy, czasami finansowe, czasami polityczne, a czasami ambicjonalne lub, niestety, zwykła chęć destrukcji. Można powiedzieć, że to ludzkie. Niestety, niejednokrotnie stoi za tym prawo, np. corocznie zmieniane prawo budowlane i prawo zamówień publicznych. Nieco rzadziej poprawiane, ale też co kilka lat, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie środowiska, ustawa o drogach publicznych i kilka innych oraz dziesiątki rozporządzeń wykonawczych dopełniają obrazu.

Powszechna jest opinia o złej jakości i niespójności prawa uchwalanego przez polski parlament. Niestety, odnosi się to również do ustaw dotyczących infrastruktury komunikacyjnej, w których specyfika inwestycji liniowych traktowana jest marginalnie.

Jak wiadomo, drogi i mosty były, są i będą w dużej mierze państwowe i samorządowe. W związku z tym inwestycje infrastrukturalne muszą podlegać ustawie o zamówieniach publicznych. Niestety, wbrew przekonaniu, np. Urzędu Zamówień Publicznych, jest ona fatalna. Nie dość, że zmienia się w zawrotnym tempie, to jej zapisy są tak sformułowane, że wymagają ciągłych interpretacji prawników. Reguluje ona w bardzo drobiazgowy sposób wszystkie etapy postępowań przetargowych i przygotowań do nich, co bardzo utrudnia życie zarówno służbom inwestycyjnym zamawiających, jak i oferentom.

U podłoża „przeregulowania” tego prawa leży walka z korupcją urzędników, a nie ma lepszego rozwiązania, jak pełna jawność postępowania. Idea to skądinąd słuszna, tyle że doprowadzona do absurdu. Tworzący to prawo zapomnieli o pewnej oczywistości, a mianowicie, że nie ma fizycznej możliwości, aby przewidzieć wszystkie możliwe sytuacje w życiu. Przesadna drobiazgowość zapisów wcale nie utrudnia ewentualnego ustawiania przetargów, a wręcz przeciwnie – ułatwia to. Prowadzi także do kuriozalnej sytuacji, gdy każdy na każdym kroku procesu przetargowego, z byle powodu, może zaskarżyć wszystko. Efekt jest widoczny jak na dłoni: przetargi są unieważniane, powtarzane wielokrotnie, a inwestycje stoją i pieniądze przepadają.

Takie postępowanie, na domiar złego, odwraca uwagę od prawdziwych problemów, a za taki można uznać fakt, że w zdecydowanej większości przetargów za jedyne kryterium oceny uznaje się oferowaną cenę wykonania usługi. Wiara ustawodawcy, że jest to najlepsze rozwiązanie, jest tak głęboka, że wszelka dyskusja jest ucinana na wstępie. Obecnie bardzo rzadko oprócz ceny pojawia się wymóg kompetencji wykonawcy. Przekonanie, że to specyfikacje istotnych warunków zamówienia same z siebie wykreują najlepsze merytorycznie wykonawcę, jest złudne. Życie pokazuje, że jest inaczej.

Do tego dochodzi jeszcze ustalanie terminów realizacji zadania inwesty-

cyjnego. Niestety często, zbyt często są to terminy absurdalne, niewynikające z jakichkolwiek analiz ekonomicznych czy trwałościowych, ustalane wbrew wymogom technologicznym, ignorujące warunki klimatyczne i podporządkowane polityce. Kiedyś wyśmiewano oddawanie inwestycji do użytku 22 lipca czy 1 maja. Teraz mamy 11 listopada i co gorsza różne, zmieniające się terminy wyborów, a kandydaci, jak wiadomo, chcą i lubią wykazać się, jakimi to są wspaniałymi gospodarzami. Paradoksalnie, PRL-owskie terminy kończenia robót budowlanych były lepsze, bo wypadły latem i nie powodowały konieczności „obchodzenia” wymogów technologicznych. Niestety, najwięcej inwestycji drogowo-mostowych ma narzucone terminy zakończenia wypadające w grudniu tylko z tego powodu, że kończy się rok budżetowy i trzeba wydać pieniądze. Efekt jest prosty. Cierpi na tym jakość budowlanej, a w konsekwencji jej trwałość i w dalszej perspektywie wyższe będą nakłady na remonty. Tylko czy to jest ważne dla polityka czy radnego wybranego na 4-letnią kadencję?

Kryterium ceny powoduje, że bardzo często przetargi wygrywają firmy niekompetentne albo na skraju bankructwa, albo takie, które z góry zakładają, że później będą walczyły z zamawiającym o aneksy do umów. Można zadać pytanie, dlaczego do dzisiaj, przy ocenie ofert nie można odrzucać z góry oferty najdroższej i najtańszej? Wprowadzone pojęcie rażąco niskiej ceny nie rozwiązuje problemu dumpingu cenowego.

Oczywisty dla drogowca czy mostowca fakt, że im niższa jest cena realizacji zamówienia i im krótszy jest termin wykonania robót, tym gorsza jest jakość projektu, a co za tym idzie i budowlanej, niestety nie dociera do wielu decydentów. Można postawić tezę, że pomimo dostępu do najnowszych oprogramowania wspomagającego proces projektowania i najnowszych materiałów budowlanych, jakość zarówno projektów, jak i wykonania wielu obiektów mostowych i drogowych wybudowanych w ostatnich 10–15 latach niewiele się różni od tych z „epo-

ki Gierka”, uchodzącej powszechnie za najgorszy jakościowo okres budownictwa w czasach PRL-u. Budowano wtedy wprawdzie dużo i szybko, ale byle jak. To właśnie obiekty powstałe w tamtym czasie są obecnie w najgorszym stanie technicznym, a wiele z nich już rozebrano albo nastąpi to wkrótce. Szaleńcze tempo projektowania i budowy, bezsensowna pogoń za obniżką kosztów bezpośrednich, a nie tych rozłożonych w czasie, spowoduje niebawem destrukcję oddawanych obecnie do użytku obiektów.

Prawo powinni tworzyć prawnicy, ale na podstawie wymogów sformułowanych przez specjalistów merytorycznych.

Jest to truizm, ale nie w Polsce. W praktyce robią to często osoby przypadkowe, które znalazły się w Sejmie czy w Senacie bynajmniej nie z powodów merytorycznych. Na posiedzeniach odpowiednich komisji sejmowych czy senackich zapraszani eksperci stanowią zazwyczaj element scenograficzny sali posiedzeń. Jeśli w ogóle dopuści się ich do głosu, to rzadko uwzględnia się ich opinie. Z drugiej strony dyletanctwo merytoryczne twórców wielu ustaw wykorzystywane jest, świadomie lub nieświadomie, do sporządzania takich zapisów prawnych, aby można je było interpretować na wiele sposobów lub żeby zostawiać tzw. furtki. To ostatnie stwierdzenie jest bardzo trudne do udowodnienia, ale niektóre fakty mówią same za siebie.

W zasadzie każdy przetarg dotyczący budowy drogi czy mostu jest w tej chwili zaskarżany do Urzędu Zamówień Publicznych i często dalej do sądu. Można stwierdzić bez większej przesady, że firmy toczą między sobą wojny. Częstym zjawiskiem jest blokowanie rozstrzygnięć przetargów. Firmy składają protesty, uruchamiają procedury odwoławcze w UZP, a potem, bez względu na rezultat, oddają sprawy do sądu, po czym po upływie pewnego czasu wycofują te wnioski. A czas płynie, sezon budowlany mija, pewnych robót nie wolno wykonywać w temperaturach poniżej

+5°C ze względu na wymagania technologiczne. Cykle budowlane wydłużają się zatem i rosną koszty społeczne. Kiedy doczekamy się wliczania ich w koszt inwestycji? Kiedy przedłużający wykonanie zlecenia wykonawca zacznie płacić kary umowne nie tylko zamawiającemu, ale osobom prywatnym stojącym w korkach za spaloną benzynę, za utracone korzyści wynikające np. z powodu utracenia pracy, spóźnienia na pociąg czy samolot itp. Nawiasem mówiąc, często zamawiający tylko straszy spóźniającego wykonawcę karami, a potem ich nie egzekwuje. Dlaczego? To temat na osobne wystąpienie.

Bardzo często zamawiający opóźnia przekazanie terenu pod inwestycję z różnych powodów, ale nie zmienia terminu oddania obiektu do eksploatacji. Dlaczego nie można określić terminu realizacji zlecenia nie konkretną datą, a okresem realizacji, np. 10 miesięcy od chwili podpisania umowy?!

Powód opisanego stanu rzeczy leży czasami po stronie urzędników przygotowujących i prowadzących przetargi, czasami po stronie oferentów, ale znacznie częściej wynika z marnej jakości prawa. Jeśli przyjrzeć się składanym protestom, samym rozprawom i uzasadnieniom wyroków, to bez ryzyka popełnienia większego błędu można stwierdzić, że przeszło 90% spraw nie dotyczy spraw merytorycznych, ale zapisów, niuansów prawnych, błędów proceduralnych. To nie inżynierowie toczą tam boje, tam walczą prawnicy. Nieważne jest, że inwestycje są odwlekane przez wiele miesięcy, że tysiące ludzi codziennie stoi w korkach, że spalane jest bez sensu tysiące ton benzyny, że niszczy się środowisko (nawiasem mówiąc, dlaczego ekolodzy nie protestują przeciw korkom, a protestują przeciw budowie dróg i autostrad??), ważne jest, żeby zgadzało się „w papierach”. Czasami można odnieść wrażenie, że dlatego prawo jest złe, żeby prawnicy mieli z czego żyć. Można by jeszcze sporo powiedzieć na temat opieszałości sądów, złej organizacji ich działania, a przede wszystkim ich kompetencji w zakresie tech-

nicznym. Przebieg niektórych rozpraw odwoławczych od decyzji Urzędu Zamówień Publicznych sprawia wrażenie, że niebawem to sędziowie, adwokaci i radcy prawni będą projektować drogi i mosty. Wkraczają oni bez żenady w sprawy techniczne i nawet do głowy im nie przyjdzie, że to coś niestosownego, że się kompromitują.

Podobno tylko w 13% gmin istnieje aktualne plany zagospodarowania przestrzennego. Dlaczego tak się dzieje – to osobny temat. W związku z tym zamawiający musi uzyskać decyzję lokalizacji inwestycji celu publicznego, a to oczywiście wydłuża proces inwestycyjny. Na to nakładają się protesty składane przez chciwych albo „nawiedzonych” właścicieli działek, którzy potrafią wykup gruntów przeciągając w nieskończoność.

Kolejnym etapem jest uzyskanie pozwolenia na budowę. Zleceniodawca nie chce bądź nie jest w stanie sam przygotować wszystkich dokumentów potrzebnych do ogłoszenia przetargu i potem do wykonania projektów budowlanych. Dochodzi więc coraz częściej do przerzucania przez zamawiającego na projektanta obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę. Szczególnie ostro występuje to przy zleceniu projektów na modernizację lub naprawę obiektów mostowych, gdzie nie jest możliwe przewidzenie zakresu prac. Biura projektów twierdzą, że obecnie 75% czasu realizacji projektu poświęcają nie na działalność merytoryczną, a na bieganie

po urzędach. Czy tak powinna wyglądać praca inżyniera budowlanego?! Jaka jest więc rola zamawiającego w procesie inwestycyjnym? Kto powinien pracować w działach przygotowujących inwestycje – inżynierowie, prawnicy, specjaliści od zarządzania i administracji???

Nasuwa się generalny wniosek, że znaczna liczba zamawiających nie potrafi szybko przeprowadzać przetargów, a to ustawia ich w pozycji „dyżurnych chłopców do bicia”, choć często to nie zamawiający, a oferenci są winni opóźnieniom w budowie dróg i autostrad.

Ciekawe jest zatem udzielenie odpowiedzi na pytanie, kto będzie odpowiedzialny za niewykorzystanie środków Unii Europejskiej, a także z polskiego budżetu przeznaczonych na rozwój infrastruktury. A pierwsze terminy już mijają.

Niedawno okazało się, że następnym czynnikiem utrudniającym, wydłużającym w czasie i znacznie podrażającym rozbudowę infrastruktury komunikacyjnej jest ustawa o ochronie środowiska, która weszła w życie 28 lipca 2005 roku. Skutki są widoczne już teraz. Wszystkie inwestycje, na które nie wydano decyzji lokalizacyjnych, zostały wstrzymane. Konieczne jest wykonanie kolejnych, w dużej mierze zbędnych, opracowań, które niewiele wnoszą do meritum sprawy, ale na pewno „napędzają” pieniądze szeroko rozumianym „ekologom”. Cóż,

lobby ekologiczne jest równie, a może nawet bardziej skuteczne w działaniu jak prawnicze. Dzieje się to pod hasłem – Unia Europejska tego wymaga. Unia rzeczywiście wymaga przestrzegania prawa, tyle że to prawo zostało stworzone tu, w Polsce, pod silnym naciskiem lobby ekologicznego.

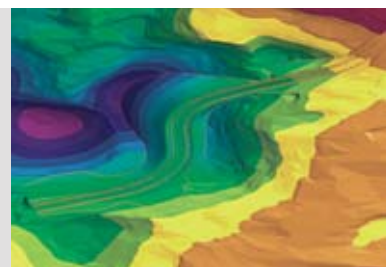
Jednym z elementów oferty składanej przez przyszłego, potencjalnego wykonawcę jest przedstawienie osób posiadających odpowiednie uprawnienia, staż pracy i doświadczenie zawodowe, które będą wykonywać zlecenie. Nagminnym zjawiskiem jest zgłaszanie przez oferentów osób spełniających te wymogi, a realizowanie zlecenia przez zupełnie kogoś innego. Skutek jest jednoznaczny – gorsza jakość projektu czy budowy, opóźnienia w realizacji, zwiększone koszty. W praktyce mało który zamawiający kontroluje, czy osoby zgłoszone w ofercie realizują zlecenie czy tylko je firmują.

Osobnym problemem jest sprawa konkursów na opracowanie koncepcji mostu czy trasy komunikacyjnej. Obecnie stanowi o tym odpowiedni rozdział w prawie o zamówieniach publicznych. W związku z tym w praktyce uczestnicy konkursów muszą spełniać wszystkie wymogi, jakie są stosowane w przetargach. Takie ustawienie problemu eliminuje zespoły nieformalne, młodych ludzi o otwartych umysłach, ludzi z pomysłami odbiegającymi od przeciętnych, żeby nie powiedzieć sztampowych. W konsekwencji utrud-

AUTODESK CIVIL 3D 2006 po polsku

Kompletny system do projektowania:

- dróg i ulic
- parkingów
- infrastruktury podziemnej
- zastosowań urbanistycznych

APLIKOM 2001

Autodesk
Authorized System Center

Oferujemy:

- oprogramowanie
- wdrożenia
- szkolenia
- wsparcie techniczne

**Zamów prezentację multimedialną
lub bezpłatną wersję czasową**

tel.: 042 25 03 100
drogi@aplikom.com.pl
www.aplikom.com.pl

nia to szeroko rozumiany postęp techniczny w budownictwie.

Takie a nie inne usytuowanie prawne konkursu prowadzi do kolejnego absurdu. Wyrok sądu konkursowego, który z natury rzeczy jest decyzją merytoryczną, można zaskarżyć. Pracę kilku- czy kilkunastotygodniową zespołu specjalistów, najczęściej wielu branż, kwestionuje prawnik, wyszukując preteksty w zapisach odpowiednich regulaminów tworzonych na potrzeby konkursu. Następnie sprawa staje się przedmiotem rozprawy arbitrażowej przed zespołem arbitrów Urzędu Zamówień Publicznych, też w ⅔ prawników. Mało tego, może być dalej zaskarżona do sądu, w którym również nie ma możliwości powołania ekspertów merytorycznych (taka jest procedura!). Teoretycznie powinno się tam rozpatrywać problemy prawne, ale w praktyce prawnicy przedstawiają aspekty techniczne. Prowadzi to do kolejnej paranoi, bowiem prawnicy deliberują nad problemami technicznymi, nie mając o tym pojęcia.

Inną sprawą jest to, że wielu zamawiających nie chce organizować konkursu, bowiem ma obawy, czy jest w stanie skorzystać z jego wyniku. W praktyce konkursy są organizowane rzadko, a skutkiem tego jest „przeciwność” rozwiązań konstrukcyjnych. Jakie jest rozwiązanie tego problemu?

Przede wszystkim należy jasno oddzielić wymogi przetargowe od konkursowych, a najrozsądniejsze wydaje się opracowanie osobnego rozporządzenia ministra transportu i budownictwa do ustawy o Prawie budowlanym regulującego wszystkie aspekty organizacji konkursu, a przede wszystkim jednoznacznie oddzielające zasady przetargowe od konkursowych.

Rozbudowa i przebudowa sieci drogowej, w tym i mostów, jest koniecznością cywilizacyjną, ale przy spełnieniu określonych wymogów jakościowych. Polska jest ciągle zbyt biednym krajem, aby było nas stać na byle jaką infrastrukturę. Trwałość obiektów komunikacyjnych powinna być jak najdłuższa. Wymienione problemy nie-

wątpliwie utrudniają realizację tego celu.

Jak zaradzić wielu negatywnym zjawiskom opisanym wcześniej? Przede wszystkim należy uprościć prawo. Trzeba je tak zmodyfikować, aby unieemożliwić odwoływanie się w nieskończoność do sądów właścicieli działek, ekologów, oferentów itd., na każdym etapie procesu inwestycyjnego.

Trzeba bezwzględnie realizować procesy wywłaszczeniowe gruntów. Jeśli dana działka znajduje się na terenie zarezerwowanym na potrzeby inwestycji drogowo-mostowej w planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji lokalizacyjnej, to powinny mieć na nią wkroczyć natychmiast ekipy budowlane. Aby zminimalizować protesty w sprawie kosztów wykupu, konieczne jest ustawowe przyjęcie zasady, że proponowana cena jest wyższa o 10–15%, niż obowiązuje w danej okolicy. Jeśli komuś ta zasada nie odpowiada, to może procesować się z państwem lub samorządem tak długo, jak ma na to ochotę, ale to nie wstrzymuje inwestycji.

Należy ustalić bardzo wysokie odszkodowanie za nieuzasadnione składanie protestów oraz wprowadzić bardzo wysokie wadia przy składaniu odwołań. Muszą to być kwoty skutecznie hamujące pieniactwo, np. 20–30% wartości robót przetargowych.

Kolejnym zagadnieniem, wymagającym rozwiązania, jest termin rozpoczynania procedur przetargowych. W obecnym stanie prawnym można rozpocząć postępowanie przetargowe dopiero wtedy, gdy zabezpieczone są środki finansowe na nią. Jak wiadomo, budżety państwa i samorządowe są uchwalane dopiero późną wiosną, a sezon budowlany zaczyna się już w marcu, a obecnie potrafi trwać cały rok. Co stoi na przeszkodzie, aby te dwa zagadnienia traktować rozłącznie. Przecież przetarg można rozstrzygnąć i rozpocząć realizację inwestycji później, np. w ciągu dwóch lat, bo tyle są ważne uzgodnienia projektu budowlanego.

Osobnym problemem jest prawo o ochronie środowiska. Obserwowany od wielu lat nacisk środowisk „ekologicznych” nie tylko utrudnia, ale i po-

draża inwestycje drogowo-mostowe. Koszt budowy autostrad w Polsce jest średnio wyższy od budowanych w Europie Zachodniej od 8 do 15%. Niestety, wielu zamawiających z braku wiedzy i ochoty do walki nie jest w stanie przeciwstawić się tym naciskom. Rozsądny fachowiec nie chce niszczyć środowiska, nie chce obniżyć komfortu życia ludziom. Ale wymagania ekologów dotyczące np. ilości przejść dla zwierząt przez autostrady czy wysokości konstrukcji mostów podwieszonych czy łukowych, nie mówiąc o kolorach olinowania, pokazują, że przekroczone już granicę absurdu. Przykładowo, nie ma żadnych naukowo uzasadnionych wyników badań, na podstawie których można jednoznacznie stwierdzić, że ptaki rozbijają się o liny mostów, a tym bardziej, że lepszy jest czerwony czy pomarańczowy kolor lin niż biały czy szary. Natomiast wiadomo, że te pierwsze są o 20% droższe niż te drugie. Często wymogi stawiane przez ekologów są po prostu widziwami tego czy innego nawiedzonego albo żyjącego z protestowania działacza. Zamawiający powinni żądać od ekologów naukowych opracowań dowodzących prawdziwości stawianych tez.

Jak widać, rozwój infrastruktury napotyka wiele trudności, z których tylko część można uznać za obiektywne. Wiele z nich można usunąć szybko i bez żadnych nakładów inwestycyjnych. Potrzebna jest tylko chęć przeprowadzenia zmian i determinacja w ich wprowadzaniu. Nie są one nie do przezwyciężenia. Dobrze byłoby również, aby do świadomości tzw. decydentów dotarła oczywista prawda, że w tworzeniu prawa powinni uczestniczyć także ci, którzy mają wiedzę merytoryczną w danej dziedzinie życia.

Jeśli opisane zjawiska nie zostaną zlikwidowane, to sami na własne życzenie doprowadzimy kraj do kryzysu gospodarczego, którego skutki będziemy odczuwać nie tylko my, ale i przyszłe pokolenia.

prof. dr hab. inż. HENRYK ZOBEL
kierownik Zakładu Mostów
Politechniki Warszawskiej,
członek Zarządu Związku Mostowców RP

Specjalnie dla inżynierów budownictwa

**Tylko dla członków Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa
oferujemy specjalne zniżki na produkty Allianz**

30% na ubezpieczenia wyposażenia mieszkania,

30% na ubezpieczenia budynków i lokali prywatnych,

10% na ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków,

10% na ubezpieczenie OC posiadacza samochodu osobowego.

Inolinia:

0 801 10 20 30

www.allianz.pl

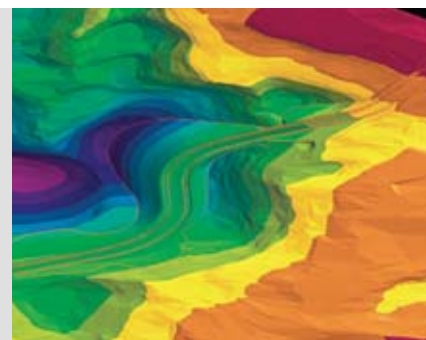
Allianz

Rusz myszką, przenieś drogę. Autodesk Civil 3D.

Idea:

Szybsza realizacja złożonych zadań, większa dokładność i usprawnienie wszystkich aspektów projektowania infrastruktury.

Jej realizacja:

Autodesk® Civil 3D 2006, najefektywniejsze i najbardziej innowacyjne narzędzie, spełnia najśmielsze oczekiwania projektantów infrastruktury. Jego ogromne możliwości i elastyczność zapewniają najwyższy poziom wspomagania wszystkich etapów projektu. Od stworzenia modelu i oceny stanu istniejącego, poprzez modele i analizy nowych obiektów, aż po kompletny projekt szczegółowy. Wszystko to w formie dynamicznego, inżynierskiego modelu 3D, który natychmiast reaguje na zmiany, zapewniając pełną kontrolę procesu. Civil 3D nie tylko umożliwi realizację Twoich idei. Pozwoli Ci pokonać konkurencję. Więcej informacji na stronie: www.autodesk.pl/civil3d.

Autodesk i Civil 3D są zarejestrowanymi znakami towarowymi firmy Autodesk, Inc. w USA i/lub innych krajach. Wszystkie pozostałe nazwy firmowe, nazwy produktów oraz znaki towarowe są własnością ich posiadaczy. © 2005 Autodesk, Inc. Wszelkie prawa zastrzeżone.

